

*2. Decembris 1788
Johann Salt
Gülden*

*Contra non charta tradas quae novitas ad
etiam sic charta non est sum tota seculi
Decidit apibus crescit sua mura facit
omnibus profuerit sunt monumentis*

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Nov. 10

REGVLÆ VI-
TÆ, VERSIBVS GRÆ-
CIS REDDITAE ET
illustratæ

A

IOHANNÉ POSSELIO.

ROSTOCHII

EX OFFICINA IACOBI LVCII

Anno M. D. LXXVI.

NOBILITATE
GENERIS, PIETATE ET
VIRTUTE ADOLESCENTI OR-
natissimo, NICOLAO RANTZO-
VIO Holsato, Domino in
Rhastrorp &c.

IOHANNES POSSELIUS S.

DE UTILITATE
Sententiarum præcla-
rè Æschines in oratio-
ne contra Ctesiphon-
tem inquit: Ideo pueri
ediscimus sententias,
ut viri facti utamur ipsis in magnarum re-
rum deliberationibus. Sunt enim sententiæ
eximium viaticum in vita, & vtilis com-
monefactiones de maximis rebus. Quod au-
tem de Gnomis Atticus orator Æschines
dixit, id nos multo verius & rectius de

A 2

Regu

EPISTOLA

Regulis vitæ, & piè viuendi præceptis, ex
 verbo Dei extructis, dicere possumus. Sunt
 enim sententiæ seu *ῥῶμα* breuia dicta, con-
 tinentia admonitionem de moribus, aut
 descriptionem humanorum euentuum, vt,
 Nosce teipsum: Ne quid nimis: cuius ac-
 cidere potest, cuiquam quod accidit: Faci-
 lior est hominis mutatio, quàm muscæ,
 quantumuis celeriter volantis &c.

Regulæ autem vitæ, ex doctrina diuini-
 tus tradita concinnatæ, admonent nos non
 tantum de his, sed de alijs multo grauioribus
 rebus, videlicet de vera agnitione & inuo-
 catione Dei: de fide: de remissione peccato-
 rum et vita æterna: de veritate & fidelita-
 te Dei in seruandis promissis: de bonitate,
 clementia & *φιλοστοργία* Dei erga omnes
 confugientes ad filium Mediatorem: de cæ-
 citate & caligine mentis humanæ in cogi-
 tatione de Deo & rebus diuinis: de fine et
 scopo

DEDICATORIA.

scopo omnium actionum humanarum: de felici ac salutari nostrorum laborum et studiorum euentu: de humilitate, modestia, mansuetudine, sedulitate, & tolerantia in rebus aduersis: de consolationibus opponendis cruci, calumnijs, ingratitude & ini-quo iudicio mundi: de tuenda tranquillitate conscientiae: de ratione discendi veram sapientiam: de modo relinquendi liberis patrimonium stabile & firmum: de preparatione ad piam & placidam migrationem ex hoc fragili domicilio in patriam caelestem & vitam eternam &c. Has & similes commonefactiones omnibus hominibus maximè necessarias & salutare esse, ac semper in auribus nostris sonare debere, quis non videt?

Cum autem breuia παραφρασεως & aphorismi facilius & discantur & retineantur, quàm longæ conciones & prolixi

EPISTOLA

commentarij, ego quoq; aliquot eius generis præcepta, congruentia cum verbo Dei per Prophetas & Apostolos tradito, collegi, & simul Græcis versibus reddere ac illustrare conatus sum. His & alia quædam dicta, ex prudentum hominum scriptis, & media experientia desumpta, adiunxi, quæ & ipsa vtilis admonitiones de virtutibus continent, et ideo non immerito prioribus illis Theologicis præceptis annumerari possunt.

Has igitur *παρουσείας* tibi potissimum, Nobilis & Generose adolescens, Nicolae Rantzoui, inscribere ac dedicare visum est. Nam non solum ex bonis parentibus ortus & propagatus es, in quo quidem generis nobilitas consistit: sed etiam generis tui dignitatem, pietate, virtute, morum gravitate ac eruditione tueri atq; conseruare studes, quod propriè hominis generosi est.

Sic

Sic enim Aristoteles in primo de Historia animalium, nobilem à generoso distinguit, ubi inquit: εὐγενὲς μὲν ἐστὶ τὸ ἐξ ἀγαθοῦ γένους, θνητοῦ δὲ τὸ μὴ ἐξιστάμενον ἢ αὐτῆς φύσεως. Quod cum ita sit, constat et fuisse semper, & esse passim nobiles multos, generosos verò paucos.

Cum igitur tu in hac Academia inter reliquos tui ordinis atq; ætatis homines, amore virtutis & doctrinæ, modestia & gravitate, velut gemma insignis emineas: & omnem leuitatem ac ferociam, nobiles ac ingenuos adolescentes non decentem, acerrimè oderis maximeq; detesteris: denique vita & moribus illud Sophoclis dictum comprobas,

Ζῆν αἰσχρὸν αἰσχρῶς τοῖς καλῶς πεφυκόσιν.
 Οὐ γὰρ δύνανται ἀνδρα θνητοῦ φρένας
 τέρπειν, ὅπως μὴ καὶ δύνανται τέρψεται.

EPISTOLA

Turpe est honesto loco natis, turpiter viuere.

Quippe non decet animi generositatem

Gaudijs non licitis delectarier:

*non est dubium quin salutare Dei organon
futurus sis, quod suo loco multa Deo gra-
ta, & alijs hominibus vtilia facturum sit.*

*Quod ne dubitare possim, maximo mihi
quoq; argumento est, quod video te præ-
ceptorem tuum, M. Antonium Boccatium,
virum pium & doctum, vera beneuolentia
complecti, reuereri, & colere, neq; multos
alios adolescentes imitari, qui malunt in
studijs sine vlllo certo ordine vagari, vel
etiam dissolutè & Cyclopicè viuere, &
sumptus discendi causa à parentibus sup-
peditatos, ocio & luxu perdere, quàm in
pia & honesta morum gubernatione, &
ratione discendi, fido & prudenti alicui
magistro modestè parere.*

*Optimè enim intelligis, tibi in hac æta-
tis &*

tis & iudicij imbecillitate, duce & gubernatore studiorum fido & vsuperito opus esse: nec Libertatem studiosis adolescentibus dignam, esse licentiam faciendi quicquid libet, vt multi falsò putant, sed potius esse ~~conspiciv~~ libero & hilari animo rectè faciendi, & Deo ac legibus, et præceptorum monitis libenter et non coacte, obediendi. Meministi etiam grauisimum Plutarchi dictum: Iustum est solos eos existimare liberos esse, qui diuinam ducem, rectam rationem, seu legem Dei, in omnibus vitæ actionibus sequuntur. Hi enim soli viuunt ut volunt, qui ea, quæ oportet, velle didicerunt.

Deum fontem omnis sapientiæ & doctrinæ salutaris oro, vt nos doceat, regat, gubernet, & has ac similes vitæ regulas, cordibus nostris inscribat, vt eas semper in conspectu habeamus, et in rebus secundis

A 5 ac ad-

EPIST. DEDICAT.

ac aduersis, in consilijs, deliberationibus et
actionibus nostris constanter sequamur, &
ad vsum transferamus, Amen. Bene &
feliciter vale. Rostochij 18. Februarij, quo
die ante annos 30. organum electum, &
cælestis doctrinæ repurgator, D. MAR-
TINVS LUTHERVS piè et pla-
cidè per mortem transiit ad eam vi-
tam, quæ sola vita nomi-
nanda est.

REGV.

REGVLÆ VITÆ⁶
VERSIBVS GRÆCIS
reddita & illustrata.

I.

Vcerna pedibus meis verbum
Dei, & lumen semitis meis.

ῥῆμα θεόπνευστον ποσίν ἐστίν ἐμοῖς φίλος λύχνος,
ἠδὲ ὁδοῖσιν ἐμῆς φῶς αἰεὶ ἡμερόεν.
λύχνω ὅτις τέτω ἔπετα, νόσ ἐν σκότῃ ἀνῶ,
ἔποθ' ἀμαρτήσῃ τ' ὁδοῦ ἔρανίου.

II.

Sit regula gubernans nostra consilia
& actiones, verbum diuinitus traditum.

ῥῆμα τὸ θεοπέσιον πιασῶν βελῶντε καὶ ἔργων
ἔσω αἰεὶ γνώμων κάλλιμος ἡμετέρων.
φωτὶ ἐφραπόμυθος τέτω φασσιμβρότω, ἔδεις
θνητὸς φοιτήσῃ ἐν σκότῃ δ' ἐγαλέω.
πάντα τὰ ἀνθρώπηα λόγῳ ἀνεδ' ἱρῶ, ὑπάρχει
χρῆς, ἀπάτη, σκολία, κερύνη, ἀφροσύνη.

243

REGVLAE

III.

Qui verbum Dei habet, is habet Deum
ipsum: Qui Deum habet, huic nihil de sum-
ma beatitudine deesse potest.

Πᾶς τις ἔχων διωατῶ ζωαρκῆς ῥῆμα θεοῦ,
ἔτι ἔχει αὐτὸν παμμεδέοντα θεόν.
Τόν δὲ ὁ θεὸν πολυόλβον ἔχων, ἔτι ἀνάγκη κρεόντων,
ἔτι ἐνδείτῃ εὐτυχίης ὅδ' ἀνήρ.

IIII.

Singuli pij cū manè è lecto surgunt,
aliquid temporis consumant in lectione
scriptorum Prophetarum & Apostolico-
rum, & lectioni misceant præcationem &
gratiarum actionem.

Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς ἐπαναστὰς πρῶτ' ἕκαστος,
ἀσκήτω κεδνῶς εἰσαεὶ εὐσεβίην,
ἢ δὲ ἀναγνώσῃ βιβλῶν ἐμπασέτω ἱερῶν
εὐχὰς καὶ ὕμνους δὲ ληπέϊ τῇ ὀπί.

V.

Optima ratio discendi sapientiam est,
coniun-

coniungere studium & petitionem auxilij
diuini.

Τὸ μαθεῖν ἁφίαν γεραρῶ τρέπῃ ἐστὶ κρείττιστος
ὕψευζαι εὐχὰς γυιοῦ κείσε πίνεσ.
ἄμφω γὺ τέτω χεῖ Συμπίτην πρὸς ἄπασων
πράξιν κυδαλίμω ἠδὲ καὶ ὠφέλιμον.

VI.

Statue personam tuam placere Deo
propter Mediatorem gratis, & expecta
non modo vitam eternam certo donandam
credentibus, sed etiam auxilium & miti-
gationem calamitatum in hac vita, iuxta
consilium Dei.

Σαυτὸν ἄδην θεῷ ἀθανάτω πίσυσον ἀμικθὶ
εἶνεκα δὲ χεῖροσ λαοσόοιο μόνου.
ἔσθὲ μόνον βίον αἰδίου διὰ τόνδ' ἀνάμιμνε,
ἀλλὰ ἔ ἀμπαυσιν ἔ λύσιν ὠδε ἀχῶν.
ἔ πρὸς βέλησιν πρὸφρων, αὐτὰρ πρὸς ὄνειαρ,
ἠητρός νοσερῶ φάρμακ' ὀπίσθ' ἀνήρ.

VII.

Iacta

REGVLAE

Iacta curam tuam super Dominum, & ipse te sustentabit, nec dabit in aeternum fluctuationem iusto.

Ἐπίθε τὴν ὀδυῖνόν σου ἀπὸ τοῦ κυρίου, ὁ θεὸς ἐργαζόμενος
εἰς θεόν, εὐφραδίᾳ ὅς σοι ἀρήξει ὅλως.
πιστὸς ἐστὶν θεός, ἡμᾶς περιστρέψαι ἐσθλῶν
ἔργων ὑπὲρ δυνάμειν, γὰρ οὐκ ἔστιν ἡμέτερον.

VIII.

Ad verum Deum patefactum in Ecclesia, in vita & morte confugiamus, qui extricare potest negotia & pericula, quae humano consilio prorsus sunt inextricabilia.

Πρὸς θεόν, ὃς φανερώθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ βροτοῖσι
δείγμασιν ἀψεύστοις, πρᾶξι καὶ μεγάλῃς,
ἐν βίᾳ ἀνοπαθεί τε ἔν τε θανάτῳ πολυκλαύτῳ
θεσσαλέως ἡμᾶς χεῖρ καταφθγγείρας.
ρεῖ ἐπανορθώσῃ δυνάμει θεὸς ὁ θεὸς ἐργαζόμενος
πάντοτε, ὅσοι τοῖς χθονίοις ἐστὶν ἀφύκτα βροτοῖσι.

IX.

In pae

In pœnis non murmuremus contra Deum, sed cum Davide exclamemus: Iustus es Domine & rectum iudicium tuum: & fiducia mediatoris inuocemus Deum, petamus nobis ignosci, nos recipi & sanari.

Μὴ γογγύζωμεν κτ' ἔτι θεοῦ ὑπεμείδοντες
ἐν πινάκῃς ἡσυχίας, τῆς φρεσὶ γοισύμενοι.
ἀλλὰ ἑνωσάμενοι μύθοις ταῖσι λαλοῦμεν,
ἐννομὸς ἐστὶ θεὸς, σὴ κείσῃς ἡσυχίᾳ
ἢ δὲ πεπειθότες υἱὶ θεοῦ λιπαρώμενοι ἐκείνων,
ἡμῖν ἑνωσάμενοι, ἔτι πατέρ' ἐσθλὸν ἔμεν.

X.

Verè existant in animis nostris timor Dei & fides. Certo metuamus & expectemus pœnas pro delictis. Lapsi verò non desperemus, sed petamus veniam, & sciamus recipi petentes, & impetrare mitigationem pœnarum.

Νημερτὴς ὁ φόβος, πίστις τε καὶ ὀβριμοεργός,
 κόσμος χριστιανῶν φέρτατος εἰσι φίλων.

χέτλιος

REGVLAE

χέτλια πρᾶττοντες, πινὰς δὲ τωρῶν ἀληθῶς,
 ἢ δὲ ἁμαρτίντες μὴ ἀπογνώμην ὀμῶς.
 ἔστι θεὸς σρεπίος, πρᾶως, χρεστὸς, γλυκυθυμῶς,
 τῆς πολὺ μεωσίαν πᾶσι φυγοῦσι βροτοῖς.

XI.

*Cum non modo reliquæ partes naturæ,
 sed etiam voluntates hominum in Dei ma-
 nu sint, nitatur fiducia nostra solo Deo,
 qui potest ex hostibus facere amicos.*

ὡς κλίσεις πᾶσαι, ἔτω ἢ πᾶν τὸ θέλημα
 θνητῶν, ἐν χερσὶν πανσόφου ἔστι θεοῦ.
 τὰ δὲ πεπιθωμῶν κρατερώς, δυνατωτάτω ὄντι
 ἐξ ἐχθρῶν τεύξαι ἄμμι τάχιστα φίλους.

XII.

*Quicumq; doctrinam à Deo patefactam,
 et mandatam literis per Prophetas et
 Apostolos, amplectuntur sine corruptelis,
 et iuxta hanc doctrinam bona conscientia
 Deum inuocant, hi verè sunt ciues Eccle-
 siae Dei,*

sic Dei, ubicunq; sunt, & qualiscunq; fortuna est.

ῥῆμα θεοῦ βροτοὶ ὅσοι ἀμφαγαπῶσιν ἀληθῶς,
 υἱέες ἀθανάτου φίλτατοὶ εἰσι θεοῦ.
 οὐδ' αὐτοῦ ῥ' ἴπ' ὅ, ἢ ἔ' ἄχ' ὅ, χωρίζῃ ὁμίλου
 ἐκλέκτων ἁγίων καλλιμῆ εὐσεβέων.

XIII.

Nemo in hac mortali corpore scrutetur maiestatem Dei, ne ab ea opprimatur, sed singuli acquiescamus in doctrina, quam sonat vox incorrupta ministerij, et reuerenter utamur Sacramentis, quæ sunt picturæ & sigilla promissionis de Christo.

ἔπις ἐρδανάτω τ' θεῶν ἱερῶν μεγαλοῦ,
 ἐν βίῳ ἀνδρομέῳ τῷδε ἀνάγνω εἶων.
 ἀλλὰ θεόπνευστην διδασχὴν ἀγαπάτω ἕκαστος,
 ἢ φανεροῖ δόξοις τ' θεὸν ἄμμι βροτοῖς,
 οὐδ' ὀλιγωρεῖτω σημάτων ἡμεροσέντων,
 ὅσ' ἁγίαις ἑωτῆρ χειρὶς ἔταξεν ἐοῖς.
 εἰκόνας ἀψάσσι τῷδε σφραγίδεσσιν βεβαῖοι
 ἡμερτῆς θεῶν εἰσὶν ἐπαγγελιῶν.

B

Sicut

REGVLAE

XIIII.

Sicut infans à sola matre auxilium pe-
tit: ita nos à solo Deo opem & salutem ex-
pectemus, qui quidem & vult pro paterna
bonitate, & potest pro sua immensa poten-
tia, nobis rectissimè consulere et prouidere.

ὡσπερ νηπίαχθ μένης παρὰ μητέρθ αἰτεῖ
ἀλγεσιν ἐν χαλεποῖς πᾶσιν ἀρξέειν εἰς.

ἔτω χεῖρ χ' ἡμᾶς ἀλκαρηγὰ ἀκλιῶ αναμίμνην
εὐθύμως παρὰ τῷ ἀθανάτῳ θεῷ.

Βέλεται εὐδρυέως ἅμα καὶ δυνάτα ἐπαρήξαν
ἄμμι, πατῆρ εὐνερ πάντοκροῦτωρ ἔ εὐν.

XV.

Subditus esto Deo in vita priuata, in
uocatione & aerumnis, & pete ab eo gu-
bernationem & defensionem.

ἐν βίῳ ἴδι θεῷ ὑποτασσόμενθ. Γνώπανι,
αἰτῶν μιν δυνάμιν ἢ ἅμα εὐτυχίαν.

XVI.

Qui vult Deo seruire, hunc oportet
credere

credere inuisibilia, sperare dilata, & diligere Deum, siue austeram siue benignam faciem nobis ostendat, atq; ita in finem usque perseuerare.

λατρεύειν ὅστις μέμαεν θεῷ εὐρυμέδοντι,
 τῷτον πιστεύειν χεῖρ μὲν ἀποπτα ὅλως.
 ἠδὲ ἅμα προσδοκᾶειν τὰ ἀναβληθέντα κραταιῶς,
 καὶ εὐργίαν θεὸν ἐν ἀλγεσι νωλεμεως.
 ἔστι φιλοσοφῶν, χρηστὸς, πρᾶός τε καὶ εὖνυς
 παμβασιλεὺς ὁ θεός, καὶ τῶς ἰπίδρα ἰδῶν.

XVII.

Tu praesens cura, Domino committe futura.

καθελύαμιν τὸ παρὸν ποιῶν ὡρεχῶς, τὸ δὲ μέλλον
 αἰὲν ἐπίτρεψον πάντα κρατῶντι θεῷ.

XVIII.

Fide Deo soli, mundo diffide tibiq;
 Et tamen officium fac sine fraude tuum,
 Nec facias quidquā, nisi quod fecisse necesse est,
 Quāq; dedit, norma est una sequenda Deus.

REGVLAE

εὐπίσθε θεῷ, κόσμῳ ἔσωτα ἀπιστῶν,
 ἢ δὲ ἀδρόλως ἔργον ρέζε αἰεὶ σὺ τεόν.
 καὶ μένον τὸ ἀναγκάμον παῖσον ἀμεμπτῶς,
 γνάμονα θεῖς ἔργων ρῆμα θεοῦ τεῶν.

XIX.

*Vult Deus nos quocunq; tempore ad se
 conuerti, & conuersos certissimè recipit
 propter filium gratis.*

βλέπει ἀκυμότης ἵπτι οἱ σρέψαι θεὸς ἡμᾶς,
 πρῶτον ἐὼν, ἐν ὅτῳ ἐν χρόνῳ ἀτρεκέως.
 καὶ δεχέται νημερτὲς ἵπτι σρέψαντας ἀμιοθι
 εἶνεκα μενογμῶς παθλὸς ἀγαθοῦ ἐοῦ.

XX.

*Cum Deus immensa misericordia no-
 bis spacium concedat, vt conuerti possimus,
 non abutamur hac tanta bonitate, sed ac-
 cusemus nos vero gemitu, & fiducia Me-
 diatoris redeamus ad Deum, rursus inuo-
 cemur, petamus nobis ignosci, nos recipi &
 sanari.*

ἡμῶν

ἡμῶν Ὑγχαρεῖ κρηρὸν πρὸς τὴν μετάνοιαν
 οἰκτῆρμων ὁ θεὸς καὶ μάλα πρᾶϑ εὐν.
 πάνμακάρ ἐσιν ὅτις μὴ αἰδρῆσι νόοιο
 τᾶντῃ ἀποχρᾶται ἡμερότητι θεοῦ,
 ἀλλὰ πρὸς ὕια θεῶ μάλα θαρσαλέως κατὰ φεύγα,
 ἀμπλακιῶν αὐτῶν ἔ κακιῶν ἄφρσιν.

XXI.

*Sit norma fidei nostræ, nec præscriptio
 longi temporis, nec ingens multitudo, nec
 maiorum exempla, sed verbum Dei, quod
 nec fallere nec falli potest.*

ἔ χρόνον, ἔ πλῆθος ποτε, ἔ προγόνων παρὰ δέγμα,
 γνώμονα δεῖ εἶναι πίσιϑ ἡμετέρης,
 ἀλλὰ θεόπνευστον πολυόλθε ρῆμα θεοῦ,
 ἄψδυστον διόλθε ἠδὲ βέβαιον εἶν.

XXII.

*Cum res humanae sint Euripo mobilio-
 res, ἔ ad breue exiguumq; durent tempus,
 omnia nostra consilia ἔ actiones refera-
 mus ad eam vitam, quæ sola vita nomi-*

B 3 nanda

REGVLAE

nanda est, & sinamus interea mundum spi-
ritus altos gerere, & quærere voluptates
earumq; instrumenta. Optima enim pos-
sessio est, quæ non hic relinquitur, sed illic
possidetur.

ἐδὲν τῶν χρονίων ποιῶτων σάφα ἐστὶ βέβαιον,
αὐτὰρ ὅλον φαῦλον, καὶ μάλ' ὀλιχρόνιον.
πρὸς βίον ἐν κἄνον, βίῳ ὅς μινον ἐστὶν ἀληθῆς
ἐντείνειν βελας χρεὶ ἀεὶ ἔργα ἴάμα.
κἄσμον ὑπερθυμον γαυροῦσθαι, ἔ' ἀπολαύειν
τέρψιῳ ἐπιδάνε πάμπαν εἰώμην εἴης.
κτῆμα φέρουσιν ὅλως ἢ τιμηέσατόν ἐστιν,
ὅ,τι ἐκεῖ κτῆται, ἔ' δὲ ὅ,τι ᾧδε μὲν.

XXIII.

Propter bona corporis, quæ aut dese-
runt nos in vita, aut deseruntur à nobis in
morte, non in discrimen adducamus animæ
salutem, sed memores simus concionis Chri-
sti: Quid prodest homini totius mundi pos-
sessio, si animæ iacturam faciat?

ἄφρων

ἄφρων, ὃς μικρῶν κέρδους χάριν, αἰχματὸν εἰκῆ
εἰς τὸ κίνδυνον βάλλει ἑαυτὸν ἐκῶν.

Βασιὰ ἐπεὶ ἀβέβαιά τε πάντα τὰ ἐβίβει ἐστὶ,
τῶνδε χάριν μὴ χεῖρ ἰῶν μονίμων ἀμελεῖν.

XXIIII.

Vt extra arcam Nohe nemo mansit incolumis: sic nulli erunt hæredes vitæ æternæ, nisi prius in hac mortali vita, ciues fuerint huius Ecclesiæ, in qua sonat vox Euangelij.

ὡς θνητῶν πάντων ἔδειξεν ἔκτοθε κιβωτῶν
ποντοπόρου σώτη Νῶε πατρὸς γενναίου.
ἔτω ἢ μηδεὶς, ὃ μὴ ᾖ μέλ^{ος} ἱεροῦ ὀμίλου
χριστιανῶν, ἔξ^η ἔρανον εὐριῶ ἀνω.
Δόξα μεγίστη ἔφου βροτῶν, οὐράνιον πολιήτιον
οἰκεῖόν τε θεῶν πανδωάτοιο ἔργον.

XXV.

Agnoscamus ingentem infirmitatem nostram, et assidue petamus, ut et regat nos Deus, et sanet errata nostra.

REGVLAE

ἀσθενίαν μεγαλίαν τε ἔ ἀγνοίαν κακῶς ἔργον
 γνώτω ἕκαστος ἐλὼ, κηρόφ' ὀδυρόμεν.
 αἰτείτω τε διδασχθῆναι θεοθεν ἔ ἀγαθῶν,
 ὄφρ' ἐλέεσς σκεδῆσθαι θείου ἰσάροχη αἰ.

XXVI.

*Studeamus Deo placere sancta dicen-
 do, & sancta faciendo, nec dubitemus,
 quin Deo flectente animos, semper habitu-
 ri simus aliquos approbatores & adiutores
 iustorum & honestorum operum.*

τῶ πρᾶτῆρ ὁσίως, ὁσίως τε λέγειν ἐπαρέσκειν
 πρῶμεθα θεῷ πανσόφῳ εὐσεβέως.
 καὶ τῶ δουλοῦ δοκιμασίας ἔξομεν ὀρθῶς
 τῶν ἔργων ἀγαθῶν πανταχῶς ἡμέτερον.

XXVII.

*Discamus nostram infirmitatem agno-
 scere, & non virtuti humanae ascribere,
 sed diuinæ gratiæ tribuere, si quid feliciter
 & salutariter geritur.*

ἡμετέ-

ἡμετέραν γνῶναι διηνεὶς μεγάλωτε μάθωμεν
 ἀφροσύνη ὀρθῶς, ἢ δὲ ἢ ἀσθενίαν,
 ἢ δὲ θεοῦ μόνη γενεῆ ἀναθῶμεν ἀρωγῆς,
 εἴ τι καλῶς περὶ αὐτῆ ἀμμι καὶ εὐπρεπέως.
 εἴα θεοῦ ἀνδρῶς διωάμεθα κρατίστῃ ἀμαρτίαν,
 ἀλλ' ἀγαθὸν μηδὲν τοῦδε ἀνδρῶς τελέσται.

XXVIII.

*Non sequamur nostras imaginationes,
 sed in omni actione mandatum Dei, &
 vocationem consideremus.*

Φαντασίαις ἡμῶν μὴ ἐπώμεθα, ἀλλὰ ἐφείμῃ
 θεῷ, ἢ κλήσει, παντὶ ἔν ἔργῳ αἰεὶ.
 πολλάκις ἀνδρόμεται βελαὶ ἀπατάσι κακῆργως,
 ἢ δὲ ἀπατῶν διωαλῆς πάντοτε ρῆμα θεοῦ.

XXIX.

*Cum mandatum Dei & vocationem
 audimus, voluntas nostra obtemperet, non
 sit ignava aut contumax, petat etiam au-
 xilium hanc ipsam ob causam, quia nego-*

B 5   tia su

REGVLAE

tia sustinemus à Deo mandata, pertinentia ad gloriam ipsius.

Ἐκτίσσομεν θεοῦ πρόσταγμα ἔχοντες ἀγωνίᾳ,
 πηθώμεθα θεῷ ἀφ' ἑαυτῶν αὐτόμαλοι.
 ἢ δὲ φυγόντες ἀγνησίαν ἅμα καὶ περπέθειν,
 ποιῶμεν ἀσθελεῖ ἔργα τὰ ἡμέτερα.
 πρῶτοντες τε τὰ πρὸς τὸ δόξαν εὐνοῦν θεοῦ,
 ἀλλὰ αὐτῶν μιν μάλα θαρσαλέως.

XXX.

Seruiamus Deo propter ipsius gloriam, etiamsi non respondent hominum voluntates & studia nostris meritis.

καὶ λατρεύμεθα θεῷ ὀψαλέως διὰ δόξαν αὐτοῦ, μηδὲ μὲν τῶν χείρων ἀνδρομέλων.

XXXI.

Suam quisq; Spartam ornet .h. muneris sui officia fideliter faciat, & à Deo defensionem petat.

ἀπάρτην

σπάρτῳ, ἣν ἔλαχεν, πῶς κοσμεῖται ἕκαστος,
 περσοδικάων ἀκλιῶ εὐλογίῳτε θεοῦ.
 τοῖς κάμνυσι θεὸς παραγινέσκει, ὃ ἢ ἀεργοῖς.
 εὐτυχέει μηδὲν νόσφι πόνοιο καλῶ.

XXII.

Quoties pavores periculaq; in nos im-
 pendent omnia, non quæramus inconcessa
 remedia dolorum: sed à Deo petamus inte-
 riorem consolationem, & liberationem aut
 mitigationem calamitatum, iuxta consi-
 lium Dei.

ἐν κρυόεντι φόβῳ ἢ κινδύοις διακεδ'μοις
 μὴ ζητῶμεν ἀκλιῶ διασεβῆ ἀφραδέως.
 αἰτῶμεν ἢ παρακλήσιν θεοθεν ἔ ἀρηξιν,
 ἢ ἔ πρᾶϊνσιν ἔ κακῶ ἀργαλεον.

XXIII.

Sic currendum est, vt metam prospi-
 ciamus, & media eligamus recta ad me-
 tam ducentia.

ἔσι τρε-

REGVLAE

ἔστι τρέχον ἔτιω ζωοῦ, ὅρον ὡσκειν ὀπώπη,
ὄκτε λέγη κεδνῶς πάντα τὰ πρὸς τὸ ὅρον.

XXXIII.

*Nemo cæco impetu in negotia ruat, si-
ne cogitatione finis, & sine prudentia eli-
gente media salutaria.*

πράξεσιν ἀφραδέως ὀπιχρήϊτω βροτὸς ἔδει,
χωρὶς τοῦ τέλους γνώσιθ ἠδὲ μέσων.
ἔστι ζωῶ περινοεῖν πρὸς πράξιθ, ὅσα τελεῖν δεῖ.
ἀλλὰ παθῶν ἀλγη νήπιθ ἐννοεῖ.

XXXV.

*Etiam amissis bonis corporalibus, &
cum vita corporis certò amittenda est, ta-
men retinenda est promissio gratiæ & vi-
tæ æternæ.*

κἂν ζωὴ ἔ πάντα τὰ τῆδε βίῃ χεῖ ὀλέοσαι,
τηρεῖλαι δεῖ ὅμως δῖαν ἐπιγγελίαν.
δῖα επαγγελίη χάριθ θεοῦ ἠδὲ ὀλύμπου,
ὀλυμψῶν πάντων, ἐμπεδῶς ἐσιν αἰῶ.

Nil

XXXVI.

Nibil aliud in hac vita peregrinationis nostrae meditemur, nisi quia & hic non semper erimus, & ibi nobis locum bene viuendo praeparemus, unde nunquam migrabimus.

ἔθενός ἐν λυγρῇ ταύτῃ ἀποδημία ἄλλου
 φροντίζωμεν αἰεὶ, ἐξόδος ἢ μακάρης.
 ἢ οὐδὲ τῷ εὐ βίον σκευάζωμεν τόπον ἡμῶν
 ἔνθα, ὅπου αἰὲν πάγκαλόν ἐστι μένειν.

XXXVII.

Timor Dei regat omnia consilia nostra, nec quicquam spe occultationis contra iustitiam aut alias virtutes suscipiatur.

ἡμετέρας βλαστὰς πηξάσεις τ' ἰδιωέτω αἰὲν
 ἔ θεοῦ ἡμερόφης πανδυνάτοιο φόβου.
 αἰσχρὸν τι πηξάσεις λήσῃν θεὸν ἐλπέτω ἔδεις.
 ὄμμα δίκης ἐφορᾷ πάντα τὰ γιγνώμενα.

XXXVIII.

Certo

REGVLAE

Certo credendum est promissionibus
corporalibus, sed non praesumendus modus
aut tempus, nisi voce Dei exprimat. *ur.*

εἰσὶν ἐπαγγελίαι πιστῆς Θεοῦ ἢ δὲ βέβαιαι,
ἔσθ' αὐτῶν κενὸν δεικτικὸν ἢ ἐτρόπον.
Ἐκτελεῖ πιστῶς ὁ Θεὸς ποτε, ὅσα ὑπέσθη,
κὼν ἀνακαλλόμενος, πιστὸς ἀπανταῖς εἶναι.
ἀθλίῳ ἀνθρώπῳ νοσερῶ ὅτι κερδιόν ἐστιν,
ἰητρὸς νοσερῶ βέλπιον οἶδε Ἐφῶς.

XXXIX.

Cum omnes res humanae sint caducae,
incertae, breues & finitae, expetamus per
petuam patriam caelestem, & ad eam ani
mos nostros praeparemus.

πάντα τὰ ἐβίη ἀνδρομέεσ νημερτέεσ ἔασι
βασιὰ, πονηρὰ, κακὰ, χετλια, ὠκύμορα.
παρτίδῳ ἐν τυχεῖν ἀπεδάζωμιν χαλεπέεσ
ἐργασίεσ, ἢ αἰεὶ ἀφθιτὸς ἐστὶ μόνη.
ὅστις ἀιδρεῖησι νόσ τῶντῃσ ἀφάμαρτων,
ἀθλιῶ ἀιδίωσ ἔ τάλασ ἐστὶν ἀνῆρ.

Si quis

XL.

Si quis aut foris oppugnatur, aut intus
sentit pauores, is verbo Dei, quasi quo-
dam sale afflictiones suas perspergat, quod
qui faciet, experietur Deum esse fidelem,
nec onerantem nos supra vires, sed dan-
tem cum tentatione exitum, ut possimus
perferre.

εἰ χαλεπήσι μάχης ἔξω ποτὲ, ἢ ἐφόβοισιν
ἀργαλέοισιν ἔσω, θλίβεται ἰφὶ ἀνὴρ,
ἄλγεσι γυροκόροις Ἰππιασέτω ἥπιον ἄλκαρ,
ῥῆμα τὸ θεασέσιον, φάρμακον ἕρπυιον.
ἢ τὸδε ποιήσας, πιστὸν πρᾶόντε ὑπάρχον
τὸν θεὸν ἀθάνατον, γνώσεται ἀτρεκέως,
ἔβαρέοντα ὑπὲρ δυνάμιν γένος ἀσθενὲς ἀνδρῶν,
ἀλλὰ διδόντα καλῶ ἔκβασιν ἠδὲ τέλος.

XLI.

Optima scuta et clypei piorum sunt,
promissiones Dei fide apprehensa.

εὐσεβέων ἀσπίς τε ἢ ὄπλον ὑπάρχει ἄριστον
οἱ μεγάλοιο θεοῦ χηρῶν ἐπαγγελία.

οἱ τε

REGVLVE

αἱ τελέθει μόναι ἐνὶ ἄλγεσι θυμοβόροισιν,
ἀμπαυσις κρατερῆ, καὶ μόνιμῳ πρῆβολῇ.

XLII.

*Omnia faciamus ad gloriam Dei, &
ne simus scandalo Ecclesie.*

πρὸς δόξαν Θεοῦ ἀθανάτου ποιῶμεν ἅπαντα,
σκάνδαλον ἔχοντες μηδενὶ εἰς κακίην.

XLIII.

*Discamus Deum suo quodam consilio
promissa aliquantisper differre, ac tandem
optima fide & cumulatissima bonitate
præstare, nec propterea de promissione du-
bitandum esse, etiamsi contrarium in oculis
incurrat.*

τῇ βελῇ παναρίστῳ ἐπαγγελίᾳ ἀναβάλλει
εὐτερπεῖς σφειτέρας παμμεδέων ὁ Θεός.
ὄψε ἢ ἐκτελέει ἢ πληροῖ τάσδε ἀληθῶς,
εὐορκῶ πάντων ἔ πολυορκῶ εὐων.
ἔστι βραδὴ μὲν πάντα τὰ ἔ Θεοῦ αἰδιόσιο,
ἔς ἢ τέλει μὴ ὅλως ἀσθενῆ ἢ κενά.

Si quis

XLIIII.

Si quis veram beatitudinem in hac vita & post hanc vitam expetit, is quærat primum regnum Dei & iustitiam eius, & à Deo petat & expectet reliquos gradus bonorum, tanquam adminicula vocationis.

πάμμακαρ ὅστις ἐρῶν μέμνηεν νυῦ ἢ δὲ ἔαιεν,
 πρῶτον ζητείτω κτήματα ἐράνια.
 λοιπὰ ἐπὶ ἀγαθὰ ζητῶν αἰτείτω ἄνωθεν,
 κλήσει ὡς κόσμον καὶ τι βοηθὸν ἅμα.

XLV.

Quæramus summum & maximum bonum, ad quod præcipuè hominum natura condita est, nec dubitemus, quin Deus hæc longè inferiora largè effuseq; daturus sit.

παντοκράτωρ ὁ διδῶν τὸ ἀοιδότατον ἔαριον,
 αὐτόματ' δώσῃ καὶ τὸ ἐλαττον εἶον.
 ζητῶν γὰρ παρδαίως τὰ εἶοντα ὀλύμπου,
 καὶ δώσῃ λιπαρῶς τὰ χθονὸς ἄλλα θεός.

C

Sem-

REGVLVE

XLVI.

*Semper alijs petitionibus præluceat fi-
des accipiens remissionem peccatorum, cui-
us appendices sunt bona ad hanc mortalem
vitam pertinentia.*

πίστιν, ἢ ἀμωλακίων ἄφεσιν δέχεσθαι θεομισῶν,
δέχεσθαι γὰρ αἰεὶ πίστις ἐν ἰκεσίῃ.
ταύτης, προσηύχης μέρεσσι ἢ δὲ ἰπίσαι γμά τι ἐστὶ
λοιπὸν ἀγαθὰ βροτέα φαίδιμα τῶδε βίου.
ἔ τῆτοιο βίῃ χάριν ἀνοπαθῆς γένεσθαι ἀνδρῶν
κτίσθαι, ἀπὸρ ζωῆς ἐρανίοιο χάριν.

XLVII.

*Si Christum bene scis, satis est, si cetera nescis,
Si Christum nescis, nihil est, si cetera discis.*

Χριστὸν εἰὰν σὺ γνῶς, ἀρκεῖ, ἄλλων ἀδαῆς ὦν.
Χριστὸν εἰὰν μὴ γνῶς, κενὸς εἶ, πάντων δεδαῶς ὦν.

LXVIII.

*Fac mandata Dei iuxta vocationem,
et pete auxilium à Deo. Tunc enim erunt
salutaria consilia tuæ animæ et Ecclesiæ.*

πέζε

ρέζε κτ' κλήσιν διωατοῖο θεοῖο ἔφετμας,
 αἰτήσας ἀλκίω παρ μακάροιο θεῶ.
 καὶ τότε σαὶ βελαὶ μελέταιτ' εὐχρηστοὶ ἔσονται
 (αὐτῶ κ' ἄλλοις σιτοφάγοις βροτοῖς.

XLIX.

*Semper opera vocationis anteferenda
 sunt alijs non pertinentibus ad vocatio-
 nem.*

ἔργα ὑπηρεσίης ἰδίης κάλλιστα παρέργων
 αἰρεῖσθαι μάλλον χρῆ αἰεὶ εὐσεβείας.

L.

*Nulla functio inuadenda est sine vo-
 catione.*

ἔδεμίαν θέμις ἐστὶν ὑπηρεσίῳ τε κ' ἔργον
 αἰρεῖσθαι χωρὶς κλήσι(θ) ἀτρεκέως.
 οὓς ἐργάζεσθαι ἐθέλη θεὸς εὖ ἔ' ἀμέμπηως,
 τῆσδε δὲ ἀνθρώπων κ' καλεῖ αὐτὸς αἰεὶ.

LI.

Necessaria vocationis officia diuinitus

C 2

man

REGVLAE

mandata fideliter facienda sunt, & tranquillo animo expectandi euentus salutare, etiam si à ratione humana perspicere non possunt.

ἐκτέλεσον θεόθεν τὰ παραγγελθέντα σοι ἔργα πισῶς, προσδοκῶν ἕκτασιν εὐπρεπέα. προσδοκῶν ἡμερόεν τέλος, ἢ δὲ καὶ ἕκτασιν ἐσθλῶν, καί ποτε μὴ δυνάσασθαι ὄμμασί μιν περιδῆναι.

LII.

Si quis vult esse vel in otio cum dignitate, vel in negotio sine periculo, is eum vitae cursum teneat, ut erga Deum quidem pius sit, erga homines vero iustus, beneficus & verax.

ἀσφαλέως ὅστις ζῶν μεμασας ἔσται ἀγαθῶς ἐν ἀχολῇ εὐτερπεῖ, ἢ δὲ ἐν ἀχολίᾳ, πρῶτα θεὸν τίμα, μετέπειτα πρὸς ἀνθρώπους ἴσθι ἐννομῶς, ἀψύχως, χρηστῶς, ὑπὸ πικροῦ.

LIII.

Non

Non imitemur patrum neuos, sed virtutes, quas Deus in eis clarè approbat.

μη προγόνων κακίας μιμώμεθα ἀγλαοσίμων,
ἀλλ' ἀρετῶν, ἡσθεύων ἃς ἐκελεύσει θεός.
ρηθιόν ἐστι βροτῶν σφάλλεσθαι ἀνδρὶ ἀγαθῷ,
σφάλλεῖ) ἔχ' ἅγιον ρῆμα θεοῦ μόνον.

LIIII.

Metuant iudicium Dei omnes homines, nec quisquam speret se impunè peccaturum esse, propter generis nobilitatem, aut maiorum merita, quia Deus reddit unicuique iuxta opera sua.

ποινὴν ἢ δὲ τίσιν χαλεπὴν φοβεέσθω ἕκαστος,
ὡς ἀπορίσθ' ὅλως πᾶς κακῆργος ἀνὴρ.
νηποινί, προγόνων διὰ εὐγνίαν ἢ ἀγαθὴν
δόξαν, ἀμαρτήσιν ἐλπέτω ἔτις ἀνὴρ.
ἐννομῶ ὡν ὀρθρὴν ἀποδώσθ' ἕκαστῷ ἀμοιβὴν
ἔργα κατ' αὐτῶν εὖς πανμεδέων ὁ θεός.

LV.

C 3

Qui

REGVLAE

Qui vult Deo placere, timeat Deum,
 & verè agnoscat propriam infirmitatem,
 & verè doleat propter reliquias peccati, et
 fide confugiat ad misericordiam propter
 Mediatorem promissam.

ὡς δὲ ἴσται μέμαας θεῷ ὑψιμέδοντι ἀνακτι,
 δεῖσθαι μιν, (αὐτῶν γὰρ ἅμα ἀσθενίαν.
 κῆρ ἀχέων, κακῶν κατὰ κλαυσον λείψανα δένων,
 πρὸς Χριστὸν ῥύσιν ἔκκαταφύγε μόνον.

LVI.

Obediamus Deo in afflictionibus pro-
 pter has causas: Primum quia Deo debe-
 tur obedientia, & afflictiones non accidunt
 casu, sed certo consilio Dei: Deinde quia
 causa finalis est, non vt pereamus, sed vt
 reuocati ad pœnitentiam & ad exercitia
 fidei & inuocationis, seruemur.

πρόσωπα θεῷ ἐνὶ δυστυχίᾳ δακρυόμα,
 ὡς ἀγανακτῶντες κῆρ τ' ἀχέοντες ἄγον.

ὅτι

ὅτι διὰ ταυτομάτης κακὰ πάχοιμι, αὐτὰρ ἔκηλα
 ἔπειθ' ἅμα καὶ πανδιωάτοιο θεοῦ.
 τίς) ἀνθρώπος θεός, ἔχ' ἵνα τέσθ' ἀπολέοση,
 ἀλλ' ἵνα εὐθυῶ, ὠφελέων πατρικῶς.
 εἰδὲς ὡδε πατὴρ διυσηῶ παροδὶ συναλγεί,
 ὡς θεὸς ἀχθομένοισι ἄμμι συναλγεί εὖς.

LVII.

Etsi non semper corporalem liberatio-
nem consequimur, tamen sciamus certò se-
cuturam esse uniuersalem liberationem Ec-
clesiæ resuscitatæ, in qua Deus absterget
omnem lachrymam ab oculis piorum.

ὅτι ἐν Ἰπικθονίῳ τέτρω χαλεπῷ βίῳ αἰὲν
 κτώμεθα τῷ ὀδυῶν ἐκλυσιν ἡμετέρων.
 γνώμιμι γού νεκρῶν πάντων ποτ' ἔσεσθ' ἔγερσιν.
 ὅτι θεὸς καὶ ἡμῶν δάκρυ ὁμόρξθ' ἅπαν.
 ταύτῳ τῷ ψυχῆς ὀφθαλμοῖς εἰσορόωντες
 πῆματ' ἀνδρείως μικρὰ φέρωμι ὅλως.

LVIII.

Ubiunq; erimus, sententia, voluntate

C 4

C con-

REGVLAE

Et confessione cum vera Ecclesia, quæ est
pusillus grex, Et cætus egenus ac pauper,
perpetuo coniuncti simus, nec vlllo tempore
hoc sanctissimum fœdus rumpamus.

αἰὲν, ὅπερ ὦμιον, συμφωνήσωμιον ὁμίλω
ἐκλεκτῶ ἀγίων λόγματι ἡδὲ ἔπεισι.
μικρὸν ποιμνιον ἢ θεῖη ἐκκλησία ἐστὶν
ἀκτημον, ἀπορον, δύσμορον, ἡδὲ τέλαν.
ὄλβιου, ὅς τῆς ζωὸν μέλω ἐστὶν ἀληθῶς,
μὴ ρήξας ὅσιω πῶποτε σωθεσίω.

LIX.

Deus non plus postulat, quam medios
crem diligentiam cautionis, cætera vult sibi
committi. Nam omnia pericula humanis
consilijs vitari non possunt.

πῶ ἀκρεβείαν πῶ εἶν ἡμῖν θεὸς αἰτεῖ,
ἐν καρῶ αὐτὸς λοιπὰ θέλη τέλειση.
ὄκ ἀσφῶ βροῖς, ἀλλὰ σοφῶ ἔργον θεοῦ ἐστὶ.
πάντας κινδύως ἐν βίω ἐκφυγέην.

LX.

Vt na

*Vt nauigantes confugiunt ad portum,
& supplices ad aram: sic piy confugiunt ad
precationem, quæ est rectorix omnium peri-
culorum, & præsidium in hac vita humana
præcipuum.*

πρὸς λιμένα γλαφυρὸν ναυτιλόων καταφεύγει,
πρὸς βωμόνδ' ἱκέτης πᾶς τις ἀπολυτῶ ἀνὴρ.
εὐσεβέες δ' ἄνδρες καταφεύγουσιν ποτὶ εὐχλῶ
πήμασιν ἐν πᾶσιν θυμοβόροισε πόνοις.
εἰν ὁδῶν χαλεπῆς ἢ κινδύοις διακεθύμοις,
εὐχὴ ἔφου παροβολῆ, φρέρον, εἶλαρ, ἀκῶ.

LXI.

*In omni deliberatione prima sit hæc
cura, quærens quæ actiones Deo placeant,
nec suscipienda est vlla actio, nisi compro-
bata diuinis testimonijs.*

Βελεύσων σωείως, ὅπως ὄχι ἄρμα γένοιτο,
πρῶτον αἰζώου γνώθι θέλημα Θεοῦ.
ἔσθ' ἐν χερὶ δόλῃ ἐπιχρησάτ' ἴτε ἔργον,
μὴ λόγῳ ἄρμοτον πανδυνάτοιο Θεοῦ.

C 5

Calas

*Calamitates non sunt signa reiectionis.
Nec iudicandum est de Dei voluntate er-
ga nos ex calamitatibus nostris, sed ex
verbo & promissione ipsius.*

Ἐπιφοραὶ ἀχρεῖνοι καὶ δυσουχίαι διακέρυμοι,
ἔ πάνυ σημεῖον νηλεῶς εἰσὶ θεοῦ.
εὐνως γὰρ μάλ' ἐὼν ὁ θεός, σύμπαντα κολάζει
υἱέα, ὃν φιλέει ἔ πατρικῶς ἀλέξει.
ἔ χρεὶ κενέμεναι περὶ εὐνοίης θεοῦ ἀλγῶν
ἐκ βροτέων, ἀλλ' ἐκ ρήματι ἔρανίου.

*Ingens decus est, versari in acie, &
manu cum hoste conflagere, nec inani con-
tentione frangi, sed ornari victoria diui-
nitas: longè autem maius decus est, frena-
re acres naturæ impetus, & emulationum
semina timore & inuocatione Dei reprimere.*

Δόξα ἔφου μεγάλη ἅμα ἔ κλέος ἀνδρὸς ἀγαυῆ
ἐχθρῶν νικῶνι Θεοῦ δηΐω ἐν πολέμῳ.

Δόξα ἢ ἀτρεκέως πολὺ μείζων ἐστὶ καὶ αἰνῶν,
αὐτὸν νικῆσαι εὖ τε καὶ εὐπρεπέως.

ἔστιν ἀνὴρ ἀνδρότερος νημερτὲς ὁ ὀρμῶν
φάυλων, ἢ ἐχθρῶν ἀντιπάλων τε κρατῶν.

LXIII.

*In bona causa decet habere bonum ani-
mum, et à Deo salutarem exitum expe-
ctare.*

πράξεσιν ἐν καλῆς μεγαλοψύχως ἐχέμεν χεῖρ,
ἐλπίζειν τε τέλος παρ Θεοῦ ἡμερόεν.

LXV.

*Feramus placidè Ἰπιδάλλον μέρους αἰμα-
τῶν, et sciamus neminem omnium
sanctorum ad immortalem illam beatitu-
dinem delicato itinere peruenisse.*

εὖ πράσσει μέρους χαλεπῶν ὀδωῶν Ἰπιδάλλον
ἐν βίῳ ἀργαλῆα πῶς φέρωμεν ὅλως.

ἔσθεις

REGVLAE

οὐδὲς τῶν ἁγίων ποτὲ εὖ πράττων Διαιπαντὸς
τῷ εὐδαιμονίῳ ἔλλαχεν αἰδίων.

LXVI.

Nostrum est diligenter & fideliter fa-
cere opera vocationis, & fugere affecta-
tam omissionem: Cura verò de exitu no-
strorum laborum & certaminum DEO
commendanda est.

σπουδαίως ἅμα ἔπις πρᾶττων ἀπαντες
ἔργα τε ἔπις πράξεις κλήσιθ ἡμετέρης.
Φρονίδια δὲ ἐκβάσεως ἐπὶ τῷ τρέψωμεν ἀμώμῳ
πατρὶ φιλοσύργῳ τῷ θεῷ ἀθανάτῳ.

LXVII.

Nemo innitatur prudentiæ suæ, sed
singuli precemur à Deo, vt luce verbi sui,
& Spiritu sancto regat mentes nostras, ne
implicentur erroribus.

οὐδὲς ποικίτω τι, εἴη πίσυθ Διανοία.
τύπο γάρ ἐς ἄσσοφον ἔπις θεομισὲς ἅμα.

αἰτεί-

αἰτεῖτω θεόν ἵ' κυβερνηθῶμαι ἕκαστος,
 μὴ σφαλῆ, ἐκλέξας χέτλια ἀντὶ κακῶν.
 ἔστι βροτοῖς μηδὲν ρᾶόν ποτε, ἢ ἁμαρτεῖν,
 πολλάκι ἔσσωτος σφάλλε' ἑσθλὸς ἀνὴρ.

LXVIII.

Non ex spectaculis externis, sed ex
 verbo Dei iudicemus de toto corpore Ec-
 clesiae, & de singulis membris.

ὄχι ἐκ τῶ ἐκτοῦθι θεῶς, ἀτὰρ ἐκ λόγου ἰσθ
 χεῖν, πρὸς χριστιανῶν κεινέμεν ἀτρεκέων.

LXIX.

Quod si nolit Deus suo quodam consi-
 lio, quod est & sapientissimum & opti-
 mum, in hac vita damna nostra leuare, co-
 gitemus πολιτεύμα nostrum in caelis esse,
 & illa humana contemnamus, quae aut de-
 serunt nos, aut à nobis deseruntur.

ὡς θεὸς ἑσθλὸς ἔων ἅμα ἔσσοτος, ὄχι ἐθέλησι
 κουφίσθην βίῳ ἐν τῷδ' ἄλλο ἡμέτερον,
 μερμη-

REGVLAE

μερμηρίζωμεν πολίτευμα ἐν ἔρανῳ εὐρεῖ
 ἔμμενοι ἡμέτερον, πάγκαλον, αἰδῖον.
 πάντα τὰ τοῦδε βίᾳ ὀλιγοχρονίᾳ περιδόντες,
 ἐλπίδι χαίρωμεν ἔ βίᾳ ἔρανιον.

LXX.

*Breuiā incommoda magno feramus ani-
 mo, & in Deo dulce leuamen curarum ha-
 beamus, quia dum respicimus versamusq̄
 nos, immortalitas aderit.*

ἀνδρομέας ἄτας ὀλιγοχρονίᾳς ζωαπίσας
 εὐσεβέος πρῶως ἀνέρῳ ἐστὶ φέρειν.
 ἔσαι γὰρ λούκη μὲν λάλαπα αἰψα γαλιῶη,
 ἢ βίος ἀντὶ μόρα ἄμμι τάχιστα κακῶ.
 ἔστιν ἄχῳ χθονὶ ἐν μακρῇ ἀντάξιον ἔδεν
 μελλίσσης δόξης οὐρανίστε χαρῆς.
 εἰς ταύτην παπλαινοῦτες, μέγα εὐφρονησῶμεν
 ἐν θεῷ ἄμπαυσιν χάωμεν ἄχως γλυκερῶ.

LXXI.

*Cum arduum & difficile sit, eum cura-
 sum tenere, vt nauis nostra vtrumq̄ scopu-
 lum*

lum fugiat, superbiam et desperationem,
quotidie cum Apostolis precemur: Domine
auge nobis fidem.

Ἡ μεγαλοφροσύνης ἀσώφης μιαρῆς τ' ἄστονοίης
ἐλόμδρον σκόπελον, δύσκολόν ἐστι φυγεῖν.
ἤν γ' εὐχεσθαι συνεχῶς τοίοισιν ἔπεισι,
Κύριε σὺ παροῦς φίλτατε πῖσιν ἐμοῖ.

LXXII.

Vt iudicio Dei nihil opponi nec debet,
nec potest, nisi fiducia misericordiae pro-
pter Christum promissa: sic iniquis homi-
num iudicijs testimonium bonae conscientiae
opponendum est.

Ὅτι ἐχόμεθα θεοῦ ἀντιπλῆνα κρείσθ' ἔδειν.
πλὴν λύτρον χριστοῦ φέρτατον ἰσοθέε.
ἀνθρώπων ἢ κρείσθ' καθαρὸν τ' σκευδὸς ἀνάγνω
ἤν ἀντιπῆνα εἰσαεὶ ἀφραδεῖ.
ἀγνώως ἢ δ' ὁσίως τηρήσωμεν τ' ζωφδὸς,
ἔ φροντίζοντες κείμαλ' ἀνδρομέου.

LXXIII.

Donec

REGVLAE

Donec Deus concedit, reuerenter utaris
 ipsius donis: Cum aufert, patienter ei
 obedias, & in ipso acquiescito.

χρῶ βεβηώς δώροισι Θεοῦ, ἕως σοι ὀπάζοι.
 ὅτι εἰ τὰυτ' αἰρεῖ, τλήθι ἔξ νεμέσα.

LXXIIII.

Qui sibi & posteritati piè vult consu-
 lere & prouidere, is ducat hoc præcipuum
 patrimonium, timere Deum, & custodire
 puritatem doctrinæ, tanquam præclarum
 depositum, & magni pretij thesaurum.

πᾶς ὁ θέλων ὀρθῶς φρονίζην θνητὸς ἑαυτῶ,
 ἠδὲ φίλων τέκνων, νῦν ἅμα ἔσπίσω,
 οἰέσθω ἔμδραι πατρῶον κτῆμα φέριστον,
 εὖ ζῶν, καὶ τηρεῖν πυκνὰ τὸ ρῆμα Θεοῦ.

LXXV.

Sciamus idq; exploratum omnino duca-
 mus, solum Deum esse firmum & fidelem
 ami-

cum, & praesidium in omnibus ærumnis
certissimum.

ἔστι φίλῳ πιστός, ἢ φρέρον ἔξοχ' ἀριστός.
ἀλγεσιν ἐν λυγροῖς μὲν ἄπασι θεός.

LXXVI.

In hac vita gerimus πόλεμον ἀσπόνδον
cum hostibus Diabolis & eorum organis.
Quare nunquam arma ponenda sunt, sed
semper in statione manendum, ut impres-
sionem hostilem sustinere possimus.

ἀσπόνδως πολεμῶ καταναῶς πολυμήχανῳ ἡμῖν,
ἐχθοδάποιο μάχης ἔποτε παυόμην.
ὁ δὲ γὰρ γρηγορεῖν ἡμᾶς νύκτας τε ἔῃμαρ,
ἠδὲ φυλάττειν τὸ δόλον ἀπιπῶ ἀεὶ.
ἔδειξεν εὐδὴ εὖς κινδυνεύων στρατιώτης,
ἀγρυπνῶ δ' ἅμα ἔμάρναται ὀτρυνόμενος.

LXXVII.

Vt sapientis Reipublicæ est in pace cogitare de bello: ita nos erepti ex magnis
D periculis

REGVLAE

periculis vitemus securitatem, & praeparemus nos omni studio ad certamina paulò post secutura.

ἀνέρθε ἐστὶ σοφῶς ἐνὶ εἰρήνῃ πολυόλβω
 ἐννοεῖν πόλεμον δειόν ἢσι φρεσίν.
 Φυγέτω εὖ πρῶτων κακῆργον ἕκασθε ἄδειαν,
 ἔτοιμός τ' ἔστω ποικίλ' ἄεθλα φέρειν.
 εὐσεβέσιν πᾶσιν πάντων πεπερωμένον ἐστὶν
 ἐν χθονὶ καρποφόρῳ πῆματα πολλὰ παθεῖν.

LXXVIII.

In omni vita quengq; à recta conscientia transfuersum vnguem non oportet discedere.

χερὶ τηρεῖν ὁσίως χ' ἀγνώως καθαρὸν τ' σωματικόν,
 μηδὲ παρεκβαίνην ἕδρε μὴ εἶν ὀλίγω.

LXXIX.

Agnoscat vnusquisq; modum sui doni, & suae vocationi obediat, & seruet metas in iudicando.

μέτρον εἶδ' ὁδὸς χάριτος τ' εὖ γνώτω ἕκασθε,
 κλήσει πᾶθόμενοι κρινέτω ἕκαστος ἀλόγως.

Disca-

LXXX.

Discamus nec secundis rebus efferrī,
nec aduersis frangi, sed in utraq; fortuna
moderationem conuenientem pietati, &
non abhorrentem à decoro præstemus.

ἔμεγάλα φρονέειν ἐνι εὐτυχία, ἢ ἀθυμεῖν
ἐν τῇ δυστυχία, χρεῖ βροτῶν ἀνδρα, λίην.
αὐτὰρ τὸ πρέπον ἐν τύχῃ ἀμφοτέρῃ διασώζειν,
ἄξιον εὐσεβείης, ἀνέρι εἰσι σοφῷ.

LXXXI.

Discamus sapientiam, cū à Deo de-
seritur, nec felicem, nec salutarem esse, &
vitam nostram omniaq; consilia & actio-
nes gubernari petamus non humana, sed
diuina sapientia.

ἔδεμῖα σοφίῃ, σωετοῖο θεοῖο ἐρήμη,
εὐδαίμων ποτὲ ἢ χρησιμὸς ἐστὶ βροτοῖς.
τῶνεκεν εὐζώμεθα κυβερνηθῆναι ἅπαντες,
ἔ βροτέῃ, αὐτὰρ θεαυεσίῃ σωέσθ.

LXXXII.

D 2

Deus

REGVLAE

Deus regulariter per media ordinata
 efficax est, & vult nostram diligentiam,
 velut remigum laborem, ipsi nauim regenti
 & impellenti non deesse.

παμμεδέων ὁ θεὸς διὰ μέσων πάντα ἐνεργεῖ
 ὀρθῶν & νομίμων, ὅσα ἔταξε σοφῶς.
 καί τῳ νῆα κυβερνᾷ ὅλῳ αὐτὸς ἢ ἐλαύνῃ,
 αἵ τε ὁμῶς ἐρετῶν ἀλγινόεντα πόνον.

LXXVIII.

Si quis vult esse felix in rebus geren-
 dis, faciat iusta & necessaria, quæ postulat
 vocatio, & petat auxilium à Deo, &
 commendet ipsi exitum.

ἐν τῷ πράξαθαί ὅτις εὐδαιμόνων θέλει εἶναι,
 αἰὲν ἀναγκαῖα πράττειτω ἢ δὲ καλὰ.
 καὶ παρὰ πανδυνάτιο θεοῦ αἰτεῖτω ἀρωγὴν,
 τῷ δὲ πειρήσας ἔκβασιν εὐφροσύνης.

LXXIX.

Vt in alueolis apes singulae conferunt
 labo

labores suos ad communem utilitatem: ita
singuli sua studia & officia ad salutem et
tranquillitatem Reipublicæ & Ecclesiæ
conferre debent.

ὡς ἐνὶ τῷ σίμβλῳ σκίοεντι μέλισσα ἐκάσῃ
εἰς κοινὴν πυκινῶς ἔργα τίθησιν ἐὰ.
ἔτω χεῖρ Ἰνητὲς, σφετέρως μόχθως ἀναβάλλειν
πρὸς χεῖρσιν κοινὴν ὠφελίαντε βροτῶν.
ἄνθρωπος θεοθεν χάριν ἀνθρώπιον τέτοκται.
κοινὰς γὰρ καρπὰς χεῖρ ἔργου, ἔδ' ἰδίους

LXXXV.

Sapientis est quidquid homini accidere
possit, id præmeditari ferendum modicè
esse, si aduenerit.

ἔστι σοφὸν συνεχῶς πᾶρθε, ὀρμαίνειν ἀνὰ θυμὸν,
παῦν ὅ,τι συμβαίνει ἀνδρὶ βροτῶ δεινῶτα,
ἢ δὲ φέρειν πρᾶως, λὺν συμβῆ, μηδὲ ἀγανακτεῖν.
χεῖρ ὅ,τι συμβαίνει, τεύλαμν ἀνδρα καλῶς.

LXXXVI.

Exemplis tristissimorum casuum ad-

D 3 moniti,

REGVLAE

moniti, agnoscamus fallaces esse hominum
spes, & fragilem fortunam: & moderemur
animos in rebus secundis, nec nimis
credamus serenitati prosperae fortunae.

τοῖς φοβεροῖσι διδαχθέντες παραδείγμασι πολλοῖς,
γνώμεν ἔμμεν δολεραὲς ἐλπίδας ἀνδρομέας.
ἤδη τύχην γνόντες δολερίω τε ἢ ἄσφατον ἔσσαν,
πιστευσώμεν ἄγαν μὴ ποτὲ εὐτοχίη.

LXXXVII.

Non impedias aliorum vocationem,
sed tuae vocationi studiosè & fideliter in-
seruias.

μὴ κώλυε βροτῶν κλήσιν ποτὲ ἔργα τε ἄλλων,
σωλὲς ᾗ κλήσῃ πείθεο νόλεμέως.

LXXXVIII.

Ferendo iniuriam maiorem laudem,
quàm vlciscendo meremur.

ὑβριν ἀνεξικακῶς πάχειν πολὺ κέρδιόν ἐστιν,
ἢ ἐ ἀμλιώεσθαι ἀντιπάλῃς κρατερώς.

Nulla

LXXIX.

Nulla possessio, nulla vis auri & argenti, pluris quàm sapientia aestimanda est.

κτῆμα Ἰπὶ χθονὶ παλαιοτέρῃ βέλτιον ἔσθ' ἐν
 τῷ σοφίᾳ Ἰνῆτοῖς ἐστὶ χαμαὶ γυνέσι.
 τῷ θεῖᾳ σοφίᾳ πέλεται ἀντάξιον ἔσθ' ἐν
 πάντων, ἡμεροῖς ὅσα ὁ κόσμος ἔχει.

XC.

Semper & ubiq; obliuiscamur commodorum priuatorum, & omnia referamus ad aliorum utilitatem.

ἀνέρι ἐστὶ σοφῷ ὀφέλεια ἰδίῳ λαθεῖν,
 ἔχρασμαῖν ἄλλοις γηγυέεσσι βροτοῖς.

XCI.

Vt velocissimus quisq;, si forte iter cum paruulo faciat, dat manum, & gradum suū minuit, nec procedit ultra quàm comes possit: Sic nos non despiciamus alios, qui ingenio sunt minus sagaci, sed eos amanter

D 4

comple-

REGVLAE

complectamur, & quibuscunq; possumus
officijs iuuenimus.

ὡκύς ἀνήρ ποτε λὺ ἀπαλῆ μὲ παιδὸς ὀδεύη,
ἔ σπεύδῃ λίην, κραπνὰ ποσὶν περιβασῆς,
αὐτὰρ ὀδῆ βραδείως περήσῃ, τ' χεῖρα παραχῶν
παιδαερίῳ, παρέχῃ τέτρω ἑαυτὸν ἴσον.
ἔτω τ' μείζω χρασμῆν χεῖ μείονι ἀνδρὶ,
μηδὲ ὑπερκέμπως ἔδῃ καταφρονέειν.
δῶρα θεὸς νέμῃ ἀνδρὶ ὅπως ἐθέλησιν ἐκάστω,
ἄλλοτε δὲς λιπαρῶς, ἄλλοτε αὖτις ἑλών.
πάν τ' χάρισμα καλὸν, δῶρον θεῶ ἔστιν ἀνώθεν.
δῶροις γαυρῆσθαι ἔ θεμὶς ἀλλοτρίοις.

XCII.

Nihil est præcipuè cuiquam dolendum
in eo quod accidit præstantioribus, vel
etiam vniuersis.

πολλῶν ἀνθρώπων ἀγαθῶν κατ' ἀπείρονα γῶν
πήματα παχόντων χέτλια παντοδαπῶς,
ἔ χεῖ λυπῆσθαι ἡμᾶς κεκοιηότι θυμῶ,
ἐνχεαυῆ τε τύχῃ βελτίῳ ἀφραδέως.
ἔ θεμὶς ἔστιν ἀχρεῖν ἤτορ κείνοισι κακοῖσιν,
ἂ πλείους παθεῖν κρείττονας ἔστιν ὄραν.

Singu-

XCIII.

Singuli in ciuili conuersatione & sapienter ferre imbecillitatem hominum, & prudenti dissimulatione communi tranquillitati condonare debemus.

ἐν θνητοῖς ὄντας θνητῶν ἡμᾶς χεῖρ ἀκιδνῶν
ἀσθενίαν φερέμεν θυμῷ ἰπταμενῶ.
ἢ σωεῖως παρεῖν ἅμα ἔσχηνῶνας ἐκοντε
ταύτῃ δημοσίῃ εἰσαεὶ ἡσυχίῃ.
ρηιδίως ἄλλοις συζηνώσκει μερόπερατι,
σχηνώμης ἄλλων αὐτῆς ὅτις δέεται.

XCIIII.

Discamus aequo animo ferre lenta auularum beneficia & precipites iniurias, & à Deo defensionem petamus & expectemus.

ὠκείας ὑβρεις εὐεργεσίασε βραδείσας
τὴν αὐλῶν, πρῶτος χεῖρ σοφὸν ἀνδρα φέρειν,
ἢ παρὰ τὸ θεῶν αἰτήσαι ἅμα ἔσχηνῶνας
ἀλκίω ἡδὲ λύσιν θυμῷ ἀνεξικακῶ.

D 5

Nobile

REGVLVE

XCV.

Nobile vincendi genus est patientia, vincit
Qui patitur, si vis vincere discite pati.

τλημοσύνη πέλεται νίκη βελτίστη, ὁ πάχων
νικᾷ, νικῆσαι εἰ μέμασας, οὐ πάθε.

XCVI.

Magna opulencia est pietas, coniuncta
cum animo acquiescente in præsente fortuna,
qualiscunq; est.

ἔστιν ἡ εὐσεβία μέγας ἡμερόφσε πορισμὸς,
ἢ σέρχ τὸ παρὸν, τῆς φρεσὶ γηθοσύνη.

XCVII.

Discamus artem in omni vita neces-
sariam, quæ boni consulit præsentia, nec
appetit commoda extraordinaria.

ἀσκήσαντες τέχνῳ ἔργατε λόγῳτε ἀγαυῶ
τῶν αὐτάρκειαν χρήσιμον εὐπρεπέως.
σεργέμεθα τὸ παρὸν τε ἔτι ὀρέμεθα ἀτάκτως
βελτιόνων, ἀρετῆ φιλοτάτη ἐστὶ θεῶ.

Sis asia

XCV.

*Sis asinus quemcumq; asinum fors aspera fecit.
Qui placide sortem ferre scit, ille sapit:*

ἴσθι ὄντι, τύχη ὄντι ὄνον ταλάεργον ἔταξεν.
ὅς τ' παρὸν σέρχῃ, εὖ ὅδ' αἰνῆς φρονέει.

XCVIII.

*Etsi Deus pijs suppeditat bona corpo-
ri necessaria: tamen caduca semper & mo-
bilia hæc esse ducunt, eorumq; non tam fa-
cultatem & copiam expetendam putant,
quàm & in utendo rationem, & in caren-
do patientiam.*

Δῶρα μὲν ἐστὶ θεῶν τὰ κτήματα ἔδωκε βίοιο,
πρὸς χρῆσιν δαιλοῖς πάντα δοθέντα βροτοῖς.
τῆνεκεν ἔλιν ἀγαθοὶ ὀρέγονται ἐκείνων,
εἰδότες ὅτι ὅλως βαιὰ τε ἔσφαλερῶν.
κτήμασιν εὐσεβέες χθονίοις ἔχουσιν ἀμέτρως,
ἐνδείων τῶν ἠδὲ φέρουσι καλῶς.

XCIX.

*Cum difficile sit medium attingere, semper
melius*

REGVLAE

*melius est minus facere, quàm plus fa-
cere.*

μέτρεσ εὐφάπτεσθαι ὅτι δυσχερές ἐστὶ βροτοῖσι.
ὠμφέρη ἐκτελέσθαι μᾶλλον αἰεὶ ἢ ἀγαν.

C.

*Proborum hominum officium est, cum
fortuna vtuntur secundissima, tum maxi-
me modestiae studere.*

χρὴ σφδὸν ἀνδρα μάλισται ἐν εὐτυχίῃ χαριέσθαι.
Φροντίζην συνεχῶς ὠφροσύνης ἱερῆς.
ἔχ ὁ κρατῶν ἐχθρῶν, εὖ δὲ εὐτυχίῳ ὁ ἐνεγκῶν,
νημερτὲς κρατερός καὶ μέγας ἐστὶν ἀνὴρ.

CI.

*At si quos poteris, reg, officijsq, iuuabis,
Sic tamen adiutos ne meminisse putes.*

ἰὼ δωῶν, εὖ ποίη ἀλλοις ἔργωτε λόγωτε,
εὖ δὲ παθόντας ἔχην σοὶ χάριν ἔ νόμισον.

CII.

*In Republica primum opus est ea ino-
ter ci-*

ter ciues beneuolentia, vt non grauatim
quod quisq; potest, ad vsum communem
conferat: Deinde vt quaedam vitia in alijs
dissimulet: Postremo vt sua diligentia
& dexteritate ea sanet, & iacturam arte
sarciat.

πρῶτον τοῖς ἀσπίς εὐνοίης προσδῆσθαι ἐκείνης,
ἢ κοινῶς ἄλλοις αὐτομάτως, ὅσ' ἔχῃ.
ἢ μετέπειτα βροτῶν κακίας πρῶτως φέρει ἄλλων,
κρυπτοῦδρῃ αὐτὰς καθ' ἑαυτὰς σιωπῶν.
Ἐ μὲν τῶντα εἴη σοφίη τέχνητε ἀκρίτων
σφάλματα, ἀφροσύνη, ἢ δὲ Ἐ ἀσθενίαν.
Ἐσμεν ἐνὸς κάρχαλθ' μέλη ἐδιδῶν ἅπαντες Ἰησοῦ,
φροντίζον ἕτερον χεῖρ ἕτεροιο φίλως.

CIII.

Tribuendus est cuiq; locus, quem mere-
tur: & dona Dei in alijs, data propter com-
munem salutem, amanda & fouenda sunt:
& Deo gratiae agenda pro donis, cuiusq;
dederit.

χεῖρ τοῦ

REGVLAE

χρῆ τόπον, ὅς πρέπει, ἀνδρὶ βροτῷ ἀπονεῖμα ἐκάστω.
 χωρὶς ἔμισος ἔ φθόνος ἀνδροφόνου.
 ἢ Διὰ ὠφελίην κοινῶ φίλα δῶρα δοθέντα,
 εἰν ἄλλοις σέργαν ἔ θεραπείαι.
 χρῆ θεῷ ἀλλ' ὑπὲρ δῶρων χάριν εἰδέναι ἐδῶτων,
 οἵτινές εἰσι ποτ', οἷς αὐτὰ ἔδωκε θεός.

CIIII.

*Si contigit eruditio, utere ad rectè vi-
 uendum: sin minus, sufficit pietas ad con-
 sequendam salutem.*

παιδείαν κτήσας, ποτὶ τὸ ζῆν εὖ, χρῶ ἐκείνη,
 εἰ ἢ μὴ, εὐσεβία ἀρκεῖ ἐς ὄλβον ὄλον.

CV.

*Vi opprimi in bona causa melius est,
 quàm malè cedere.*

πρᾶξεί εἰν ἀγαθῇ, βία ἠτήθλωαι, ἄμεινον,
 ἢ ἀιχρῶς εἶκειν, εὐσεβεῖ ἐστὶ βροτῷ.

CVI.

*Cum causæ discernant actiones, pru-
 denter causas factorum consideremus, nec
 temerè*

temerè de alicuius factis, quorum causæ nobis ignotæ sunt, pronunciemus.

ταὺς πράξις τε ἔργα διακρίνεισσι δικαίως
αἱ ἐνὶ τῷ θυμῷ αἰτίαι ἀνδρομέω.
μὴ γὰρ κείνων μὲν βία ἀλλοτριῶν περὶ ἔργων,
αἰτίαι ὧν γνωστῇ ἅμμι μὴ εἰσιν ὅλως.
κρυπταδίας ἐφορᾷ κραδίης ἕρμας θεὸς οἷον,
θυητὸς δὲ ἄνθρωπον μᾶνα τὰ ἔκτος ὄρα.

CVII.

Experiri id noli, quod te assequi posse diffidas.

μὴ πέρω ἀσφως, κτᾶδζ ὅ,τι αὐτὸς ἀπισης.

CVIII.

In omnibus negotijs, priusquam aggrediare, adhibenda est præparatio diligens.

πράγμασιν ἐν πᾶσιν, πρὶν ἐπάρχεαι, ἀσκή ἀπαι-
κὴ κεύαζε ὁμᾶ σαυτὸ ὀπισαμδρως. (σως

CIX.

Accusati de atrocibus criminibus, modestè nos purgemus. Multa verò conuitia leuio-
ra ma-

REGVLAE

ra magna patientia dissimulemus, & cure-
mus, vt ipsa vita & moribus refutentur,
non verbis.

ἐγκληθέντες ἄγαν πρὸς ἀμωλακίων ἀθεμίτων,
πρῶτος ἀνδρῶν τῆσδε ἀπελεγχομένοι.
λοιδορίας δὲ ἄλλας πρὸς κέφας διαβολάσει
πάντων δεῖ σιγᾶν ἀνδρῶν ὀπισθοδρομῶν.
λώση ἀνασκευὴ πέλει, ἢ πειροίσιν ἔπεισιν,
ἀλλὰ καλοῖς ἔργοις ψεύδη ἐλεγχέμεναι.

CX.

Discamus nobis hac fortitudine opus
esse, ne nos improborum iudicijs à recta
sententia depelli sinamus, & animos ita
confirmandos & corroborandos esse, vt
contemnere eos possimus, qui nos rectè sen-
tientes derident.

ἀνδρείης ταύτης ἡμεῖς δεόμεθα ἕκαστοι,
ἢ κρείσσις ἀνθρώπων ἢ μέλη ἀφραδέων.
ἢ τ' ἀμελεῖ τῶν μυκτηριζόντων ποτὲ ἡμᾶς
ὅσον φρονέοντας ὅλως εὐ τε καὶ εὐσεβέως.

Vigila

CXI.

Vigilandum est semper, multae insidiae sunt bonis.

ρηγορέειν ἕη ἀεὶ, Ἰπιβυλαὶ πολλὰ ἀρίστis.

CXII.

Non nostri solum rationem habere debemus, sed etiam proximi, quia conditi sumus ad societatem & communicationem officiorum, sine qua societas manere non potest.

ἔχ ἡμῶν αὐτῶν φρονίζειν ἕη μόνον ἡμᾶς,
ἀλλὰ ἔ ὀτραλέως ἔ πέλας ἡμετέρῃ.
Ἰνητὸς αὐτὸς πρὸς τὸ χρασμῆν ἐκτίθη ἕκαστος
κοινωνεῖντ' ἄλλοις τ' ἀγαθῶν λιπαρῶς.

CXIII.

Vt architectus habet ideam & exemplum sui operis: ita nos in gubernatione vitae & morum, aliquos laudatos viros mente intueamur, quorum similes velimus esse,

E

esse,

REGVLAE

esse, & quos aliquo modo sequi studeamus,
etiamsi gradus virtutum imitando exprima-
mere non possumus.

ὡς τύπον ἢ δὲ ἰδέων σώφρων ἔχῃ ἐν φρεσὶ τέκτων,
ὡ μίμνῃται ἀεὶ ἐν πόνῳ ὄτραλέως,
ἔτω γὰρ καὶ ἡμᾶς φρεσὶν εἰσπράξιν πονηρίστας
ἀνδράς, μίμνῃται τ' ἔργα τε ἔ ἀρεταί.
μίμνῃται ἐθέλῃ ἀγαθὸς, πέλῃ ἀξίον αἴνου,
καί τ' ἔ ἀκροῦ μὴ δυνάμεθα τυχεῖν.

CXIII.

Discamus primis illecebris Diaboli re-
pugnare, & actiones carnis spiritu morti-
ficare. Qui enim primam scintillam non op-
primit, sed incendium materia alit, & mo-
tu excitat, postea rogam inflammatum &
ardentem extinguere nulla ratione potest.

Πελγῆτροις πρώτοις ἀπιστῶν κακῶν,
νεκρῶν δὲ ὄρμας πνεύματι ἔλοιδύας.
πᾶς τις ὁ μὴ σβεννὺς ταχέως σπινθήρα ἐν δεξιῇ,
εἴτα σβέσται πυρὰν αἴθρα μὴ δυνάται.

Semper

REGVLAE

πρῶτον εἰς κακίας ἢ σφάλματα γνώτω ἕκαστος,
 ἢ δ' ἐπανορθώτω ταῦτα εὐπρεπέως.
 εἶτα ἢ ἐξέτασιν νόμιμον ποιῶν ὑφοράτω
 πῶς κέρνῃ ἄλλης εὖ καὶ Ἰπισταμύως.
 ἔστι κέρνῃς ἄλλων ἀνθρώπων ἐννομῶς ἔσθλεις,
 αὐτὸς ὁ μὴ κέρνων πρῶτον ἑαυτὸν ὅλως.
 πῶς τις ἀνὴρ ἀγαθὸς πρῶτ' ἐγκαλεῖ αὐτὸς ἑαυτῶν,
 εἶτα δ' ἀνακέρνῃ τ' πέλας εὐμυρέως.

CXVIII.

*Non tantum peccata, sed etiam occa-
 siones, ut personae, loca, tempora, & simi-
 lia, quae viam praebent peccandi, vitanda
 sunt.*

ἢ μᾶλλον κακίας αὐτὰς, αὐτὰρ εἰς ἀφορμας
 τῶν κακιῶν πάσας χεῖρ βροτῶν ἀνδρῶν φυγεῖν.
 εἰσὶ ἢ οἱ κερνοὶ, ἅμα καὶ τόποι, ἢ δὲ πρόσωπα,
 ἀλλατε τοιαῦτα, πλείστα ἀφορμῶν ὅλως.
 παρθενικὴ δεινὰ τόπον ἢ φεύγεσθαι πονηρὸν,
 τεῦξ' ἀχθῶν οἱ αὐτῇ, ἢ δὲ τεκεῦσι γόν.
 ταύτης μνησαμύως, ὅμπάσας φεῦγε ἀφορμας
 τῶν κακιῶν, κακίας ὅς φυγέην ἐθέλεις.

Impr.

CXIX.

Impudens oratio est dicere, Sic factum esse. Non enim si quid contra pietatem, iustitiam aut alias virtutes factum est, id imitari licet.

δυσσεβές ἐστὶν ὅλως, προσφέρῃν παραδείγματα φαῦ
 ἢ ᾧ μιμῆσθαι ἀγαθὰ ποτ' ἐστὶ θεμισ. (λα.)

CXX.

Quemadmodum Solis splendori cedunt fumi et nebulae: ita veritas Deo adiutore tandem victrix est calumniarum. Hac sententia piy eant ouantes animis, et spe sua damna leuent.

ὡς καπνοὶ ὄνοφεροὶ ἅμα ἔνεφέλαι σκοτίζουσαι
 εἰκασιν λαμπρῶ φαεὶ ἡελίῳ
 ἔτω ἔ, δὴν ἱεοῦ, ἰούθεον τὸ ἀληθές
 ἀβουλας νικᾷ ὑπερον ἴφι κακὰς.
 αἰδρότες ἐν ἀγαθοὶ τὰδε, θαρσείτωσαν ἀλύπως,
 ψευδεῖς ἀβουλαὶ μὴ κρατέωσιν αἰεῖ.

E 3

Elige

REGVLAE

CXXI.

Elige potius damnum, quàm turpe lu-
crum: Illud enim semel tantum te dolore
afficiet, hoc vero semper.

ἄτλω θυμαλγῆ κέρδους ἀνοχρῆστο πειθήματα.

λύπει ἅπαζ κείνη, τῆστο ἢ πάντοτέ σε.

CXXII.

Pauca habere honestè, multò melius est,
quàm multa possidere inhonestè.

ἔστιν αἰεὶ τὸ καλῶς ὀλίγα κτήσασθαι μὲν ἄμεινον,

ἢ κακῶς πολλὰ κτήματα λαμβεῖν ἔχειν.

CXXIII.

Magis expete paupertatem honestam,
quàm diuitias inhonestas,

μᾶλλον τὴν πενίαν αἰρεῖν, ὅτις ἐστὶ, δικαίαν,

ἢ ἀδικὴν πλεῖστον, πῆμα πορηνὸν ἄγειν.

ἐθλένα ἢ πενίη ἀπολεῖ ποτὲ ἀνδρα δικαίη,

ἀλλ' ἀπολεῖ πλείους πλεῖστος αἰεὶ ἀδικῶς.

CXXIII.

Deum

Deum amabis, si illum in hoc imitaberis, ut velis omnibus prodesse, nulli nocere.

εὖ ποιεῖν ἐθέλων πάντας τε καὶ ἑδμένα βλάψαι,
μιμήση σέρξεισ' εὐρυμέδοντα θεόν.

εὖ ποιῆ ὁ θεὸς θνητὸς ἀγαθὸς τε κακὸς τε,
ἕδ' ἐ κακὸν ποιεῖν πάντοφρα ἐστὶ θεοῦ.

ὅτι εἴ ἄνθρωπος κακὰ ποιῆ ποικιλοβέλος,
ἀλλότριον ποιῆ ἔργον Ἰπταμύως.

ποιῆ δ' ἀλλότριον θεὸς ἔργον, ὅπως μὲν μικρὸν
οἰκίον ποιῆ ἔργον εὖν πατρικῶς.

CXV.

Non accersamus nobis ultrò calamitates, Sed rectè toleremus illas, quæ propter peccatum, aut confessionem nos premunt, etiam non accersitæ.

πήματα θυμαλγῆ θνητὸς πεπνυμύος οὐδεὶς
αὐτῷ Ἰπταμύω πώποτε αὐτομάτως.

χρῆ δ' εὖ τεύλαμνα κακὰ, ἡμᾶς ὅσα πιέζει
τῆς βελήσι θεοῦ ἔ πατρὸς ἑραίου.

εὐδία ἐν λάκῃ μωρὸς χημῶνα Ἰπταμῶ,
ἀλλὰ σοφὸς παύει λάλαπα καδδευάμιν.

E 4 Impro

REGVLÆ

CXXVI.

*Improbis utilitas satis est: viri boni
verò honestatem quoq; adiungere debent.*

οἱ φαῦλοι μᾶλλον πάντως πρὸς ὄνειδρα ὀρῶσι,
ζητῶσιν δὲ ἀγαθοὶ αἰὲν ὁμοῦ τὸ καλόν.
ὅ,τι καλόν, φίλον, ὅ,τι ἢ ἔ καλόν, ἔ φίλον ἐστὶ
ταῖς ἀγαθοῖς, καί τῳ φαίνεται ὠφέλιμον.

CXXVII.

*Magna virtus est, suaviter amplecti
præsentia bona, & his contentum esse, nec
ascendere in locum altiorem per alterius
incommodum & calamitatem.*

εὐσεβῆν τε καὶ εὐκρίτους μετὰ μείζονα ἀγαθῶν,
ἐς ἀρετὴν θυγατρὶς πᾶσι θεῶν φίλη.
πολλάκις οἱ ἐπιθυμῶντες ἔ μείζονα, αἴψα
καὶ τὰ παρόντα ὁμοῦ ὠλεσαν ἀφροδίσια.

CXXVIII.

*Prudens est qui non dolet propter ab-
sentia, sed gaudet rebus præsentibus.*

ἐμφρων

ἔμφρων ἐστὶν ἀνὴρ, ὅτις οὐκ ἀλγεῖ δι' ἑσπόμενα,
ἀλλ' ἀγαθοῖς χαίρει τοῖσι παρ᾽ αὐτῷ αἰεὶ.

CXIX.

*Non fas est in aliorum facta acerbè
inquirere, nisi prius ipsi officium nostrum
faciamus.*

ἔξετάσαι πικρῶς οὐκ ἔστιν πράξις ἀλλων,
ὡς μὴ ποιῶμεν νωλεμέως τὸ δέον.
ἀνθρώπων αὐτὸς πράξις πεπνυμένῳ ἔσθις,
τοῖς ἄλλοις θνητοῖς ὅσ' ἴππιμα ὄλωσ.

CXX.

*Vtedium aut nauigij, aut alterius
edificij fundamenta firmissima esse oportet:
ita negotiorum causa debent esse iustae
et verae.*

ὡσπερ τὸ μεγάρων ἅμα καὶ νηῶν πολυγόμενων
ἔμπεδα εἰς πυκνὰ χεῖρ τὰ κάτωθεν ἔμειν.
ἔτω καὶ ἀρχὴν εἰς πράγματι αἰὲν ἀπαντι
χεῖρ ὀρθλῶ, ὀσίην, ἢ δὲ ἀληθῆ ἔμειν.

E S

εκη-

REGVLAE

ἔ κηπεῖδα καλιῶ ἔχον, ἢ ἔ θεμεθλὸν ἀμεμπλον,
 πεῖγμα βέβαιον ὅλως μηδὲν ἔμδρ δλωά).

CXXXI.

*Singulis suae difficultates videntur ma-
 ximae. Sed si rectè conferre possent homi-
 nes sua incommoda cum aliorum malis, ius-
 dicarent sibi melius esse, si sua retinerent.*

οἰκεῖται ὀδυμα ἢ συμφοραῖ, ἔσται ἐκάσται
 φαίνονται πλεῖσαι ἢ δὲ μεγίσται ἀεὶ.
 εἰ ἢ δλωάκντο ιδεῖν ἔτω κακὰ πῆματα ἄλλων,
 ὡς εἶα, ἔ τὸ φίλον κῆρ ἀν ἄχδον ἀγαν,
 ἀλλ' ιδίαις ὀδυμας τε ἔ ἀλγασ ἀμφοραπαῶντες,
 χαίροισιν θεῶ ἐν πατρὶ μάλ' εὐμδρεῖ.
 θνητοὺς ἀποφάγας οἰκεῖον πῆμα πρέζῃ,
 αἰδομένηται δ' ἔδαις ἀλλοτρίων ὀδυμῶν.
 πῆμα νέμῃ θεὸς ἐσθλὸς, ὅπως ἐθέλησιν ἐκάστω,
 ἀρμοστίον δλωάμῃ ἀνδρὸς ἐκάστω ἀεὶ.

CXXXII.

*Nihil contra naturam contendenda m-
 est: sed ad quas res aptissimi erimus, in his
 potissimum elaborabimus.*

χεῖ δλω

ἤδη δυνάμει σφετέρῳ τε καὶ ἀλλήλῳ γινώσκοντες ἕκαστον,
 καὶ κατὰ τὴν φύσεως μηδὲν ἐνεργέμεθα.
 ὧν ἔργων ἄνδρες πολύμοχοι πρακτικοί εἰσιν,
 ἐν ταῖσι δὲ ἤδη τὰςδε μάλιστα πονεῖν.

CXXXIII.

Insanus est, qui alteri fortunam tan-
quam probrum exprobrat, cum nemo homi-
num sciat, etiamsi florens sit, an ad vespe-
ram sit eadem fortuna mansura.

ὅστις ὄνειδίζει τῷ δυστυχίῳ βροτῶ ἀνδρὶ,
 ἀτρέκείως ἄφρων ἢ δὲ ἀνόητος ἔστω.
 ἔδειξεν γὰρ πάντων σάφ' Ἰπίστουτα εὐτυχεόντων,
 εἰ τύχη εἰς στιγμήν τῷ χρόνῳ μῦθε.

CXXXIII.

Multa sunt incommoda in vita, ut ea
sapientes commodorum compensatione le-
niant. Stulti verò nec vitare venientia
possunt, nec ferre presentia.

ἐν βίῳ ἀνδρομέῳ παμπόλαια ὀμφοραὶ εἰσι,
 πλεῖη γὰρ κακῶν, καὶ ἄλλε πλεῖη εὐρύπορος.
 πρᾶϋνης

REGVLAE

πρῶτον δὲ ἀνὴρ σωτὴρ τὰδε αἰὲν ἀμοιβῇ
ἠδὲ ἰσῆ ἀγαθῶν πάντοτε παντοδαπῶν.
ἔπειτα δὲ δειψάντων ὅλως φεύγειν ἄσφοι τὰ ἰκόντα,
μηδὲ ἀδεῶς ζῶειν, ἢ τὰ παρόντα φέρειν.

CXXXV.

*Via ad gloriam proxima, et quasi
compendiaria est: si quis id agit, ut qualis
haberi vult, talis sit.*

πρὸς κλέον ἐστὶν ὁδὸς πολὺ φερτάτη ἀγλαότιμον,
ἔπειτα φαίνεσθαι, ἀτὰρ χρῆσθαι ἔμῳ δόλῳ.
αὐξῆσαι ἄψιδον κλέος, ἀλλὰ πεπλασμένον ἔδει
ἐν χθονὶ καρποφόρῳ ἐστὶ πολυχρόνιον.

CXXXVI.

*Opera danda est, ut quàm modestissi-
me de nobismetipsis dicamus.*

ἀνέρος ἐστὶ σοφῶς μετρίως λεγέμεν περὶ αὐτῶν.

CXXXVII.

Signum

Signum secutura ruina est, insignis insolentia.

πρώματος ελοιδύς σημεῖον υπάρχει ἀληθές
φορτικὴ ἢ δὲ κακὴ ἢ μεγαλοφροσύνη.
ἐχθαίρει ἅμα ἔσποτινὴ ἀγήνορας ἀνδρας,
οὐ χθαμαλὸς ἢ φιλεῖ, ἢ δὲ ὀνίνησι θεῶν.

CXXXVIII.

Optima ratio exordiendi siue sermonem siue negotium est, ducere principium à Deo, et in Deo desinere.

τάξις ἔστω λέγειν ἔστω πρῶτον ἔστιν ἄριστος,
ἐκ θεοῦ ἀρχεῖν, ἐν τε θεῷ τελέσαι.
δωτὴρ καὶ ταμίης χαρίτων ὁ θεὸς ἑνωπύων
ἐστὶν ἀναγκάων ἢ δὲ καὶ ὠφελίμων.
χερὶ γὰρ οὐκ ἀμελεῖν χαρίτων δωτῆρα ποσῶτον,
μή ποτε αὐτὸ ἀφέλη κάλλιμα δῶρα πάλιν.
κρινωνῶν γὰρ ἑαυτὸν λήγῃ τοῖς ἀχαρίστους,
τοῖς ἀδίκους ἅμα καὶ ψευδέσιν ἔστιν ὅλως.

PRO

PROPIA ET PLACIDA EX
HOC FRAGILI DOMICILIO IN
caelestem patriam migratione,
Precatio Authoris.

Τὸ φαίνει ὅτιως ἐν Χριστῷ παρβασιλῆι,
ὅσα ἔστιν μείζων ἐν χθονὶ εὐτυχία.
ὅστις ὅτιως τε καὶ εὐσεβέως φαίνει ἀνὴρ,
αἰδώς πέλεται ὀλβιῶν ἠδὲ μάκαρ.
πρὸς τὸ ἐν υἱῷ ἀγαπητῷ Χριστῷ Ἰησοῦ
εὐχομαι ἐμμανέως, ὦ πατέρ ἔρανε.
πρὸς σωρῆ Χριστοῦ τε καὶ ἐλκῶν ἀιματοέντων,
πρὸς καθαρῆ αἱματιῶν αἱμάτων ἐγώ.
πρὸς θανάτου κείνου ἔπιμησεύτης αἱμάτων
λίσομαι ὄτραλέως, κλυθί μου εὐμυρέως.
ἴλαθί μοι μεγάλω, πατέρ ἤπιε, ἴλαθ ἄλιτρώ,
ὄρος μοι εὐπρεπέως εὐσεβέως τε φαίνει.
καὶ γὰρ γινώσκω μέγας ὢν ἀδικῆς τε ἀλιτρός
νημερτῆς πινῶν ἀξιῶν ἀργαλέων.
ἀλλὰ σὺ ἤπιε, ὢν ἅμα ἔπρεα, μετάνοια
ἔχ ὅσοισι βροτῆς τάπτες Ἰπιχθονίοις,
οἷον εἰὼ Μωσῆς τε καὶ Αβραάμ, ἠδὲ Ἰακώβ,
ἠδὲ Ἰσαὰκ ἀκάκος, πατέρες ἀοιδότατοι.
ἀλλ' ἀδικῶ ληστῆ τῶ σωρωθέντι κακῆργῶ,
Μανάσῃ τε κακῶ, καὶ τῶ ἀνάγνω ἐμοί.
καὶ τῶ

ἢ τῶ ἀνάγνω ἐμοὶ τῶ ἀμαρτώλῳ κακῆργῳ,
τῶ κατὰφεύγοντι πρὸς φίλα ὕια τέον.
ἴλαθί μοι μεγάλῳ, πάτερ ἦπιε, ἴλαθ' ἀλιτρώ,
ὁὗς μοι εὐπρεπέως εὐσεβέως τε θανεῖν.
εἴ ποτε ἔρανήλω κτίζες πρὸς σὺν βασιλείαν
ἀσθενῆς ἀνθρώπων ὠκύμορον τε γένεθ.
εἴ ποτε εὐμδρέως εἵπας ἀγὰ σαυτὸν ὁμόσας,
οὐ θανάτον θνητῶν ἐβλομα, ἀλλὰ βίον.
εἴ ποτε φῆς, καλέσασθ' ἦλθον πρὸς μετανοίαν
οὐτ' ἀναμαρτήτης, ἀλλὰ βροτοὺς μιαρῆς.
εἴ ποτε ἀνθρώπων τιν' ἐδέξω ἀνάξιον ὄντα,
ὠκτῆρες τε βροτῶν χέτλιον εὐμδρέως.
εἴ ποτε εὐ ἐμὲ πώησας βροτὸν ὄντα βεβηλον,
θεσπεσίλω ἄπο ἔ γαῖαν ἐπιπνον ἐγὼ.
ἴλαθί μοι μεγάλῳ, πάτερ ἦπιε, ἴλαθ' ἀλιτρώ,
ὁὗς μοι εὐπρεπέως εὐσεβέως τε θανεῖν.
εἵνεκα ἔ φανερεῖν σὲ τ' εἶναι ἢ τ' θέλην σε,
ἀγνωστὸν πάνπαν κτήμασι πᾶσι πάρεθ.
εκα ἔ ποιεῖν σε τ' ἔρανον εὐρυὸν ὑπερθεν,
ἢ χθόνα εὐρείαν, κτίσματά τ' ἄλλα καλῶς.
εἴ ποτε ἔ λύτες πολὺ φερπότες ὕιθ' Ἰησοῦ,
ἔ σαυρῆς κείνης ἔξοχ' ἀοιδότητας.
εἵνεκα ἔ χριστοῦ ροδοειδέθ' αἵματιθ' ἱερῆ,
ἢ θανάτου σέπλου ἔ μάλα ὠφελίμου.

εἵνεκα

εἵνεκα τῆς εὐχῆς πάσης ἀγίων συναπάντων
τῆ κατ' ὄλιω ζώντων γαῖαν ἀπὸ φρεσίν.
ἤλαθί μοι μεγάλα, πάτερ ἦπιε, ἤλαθ' ἀλιτρώ.
ὁὐς μοι εὐτρεπέως εὐσεβέως τε θανεῖν.
Ὅτι μὲν ὑποχρῆσθαι ἀποδώσῃ αὐτὸς ἀμοιβὴν
καδουάμιν κεδνῶς ἠδὲ ἔσ' ὄτραλέως.
ἔ γὰρ ἐγὼ θανεῖν μέλλω ποτὲ, ἀλλὰ βιώσω,
καὶ προσερῶ πρᾶξεις κάλλιμά τ' ἔργα τεὰ.
θαυμάσας εὐεργεσίας σὺ ἐγὼ ἐν ὀμίλῳ
ἰρῶ κηρίξω, ἠδὲ ἔλεθ' ἡ μέγα.
καὶ τὸ δέπας πικρὸν μὲν, ἀτὰρ ζωτήριοιόν αὐτὸς
λήψομαι, εἰσκαλέσων τένομα σὸν γεραρόν.
ἡμέτερό μνησθήτι ἐὼν κτίσης τε πατὴρ τε,
φείδεσθαι παίδων πατρικός ἐστὶ νόμος.
ἤλαθί μοι μεγάλα, πάτερ ἦπιε, ἤλαθ' ἀλιτρώ.
ὁὐς μοι εὐτρεπέως εὐσεβέως τε θανεῖν.

Balthasar Simon

Quilibet sui fortuna fabricator

Anno 1603

res vestra sumptibus

et gratia Augusti, Franc. Com. superbus
176

Corporat orat, inuicem lingua laborat.

ULB Halle

3

004 971 094

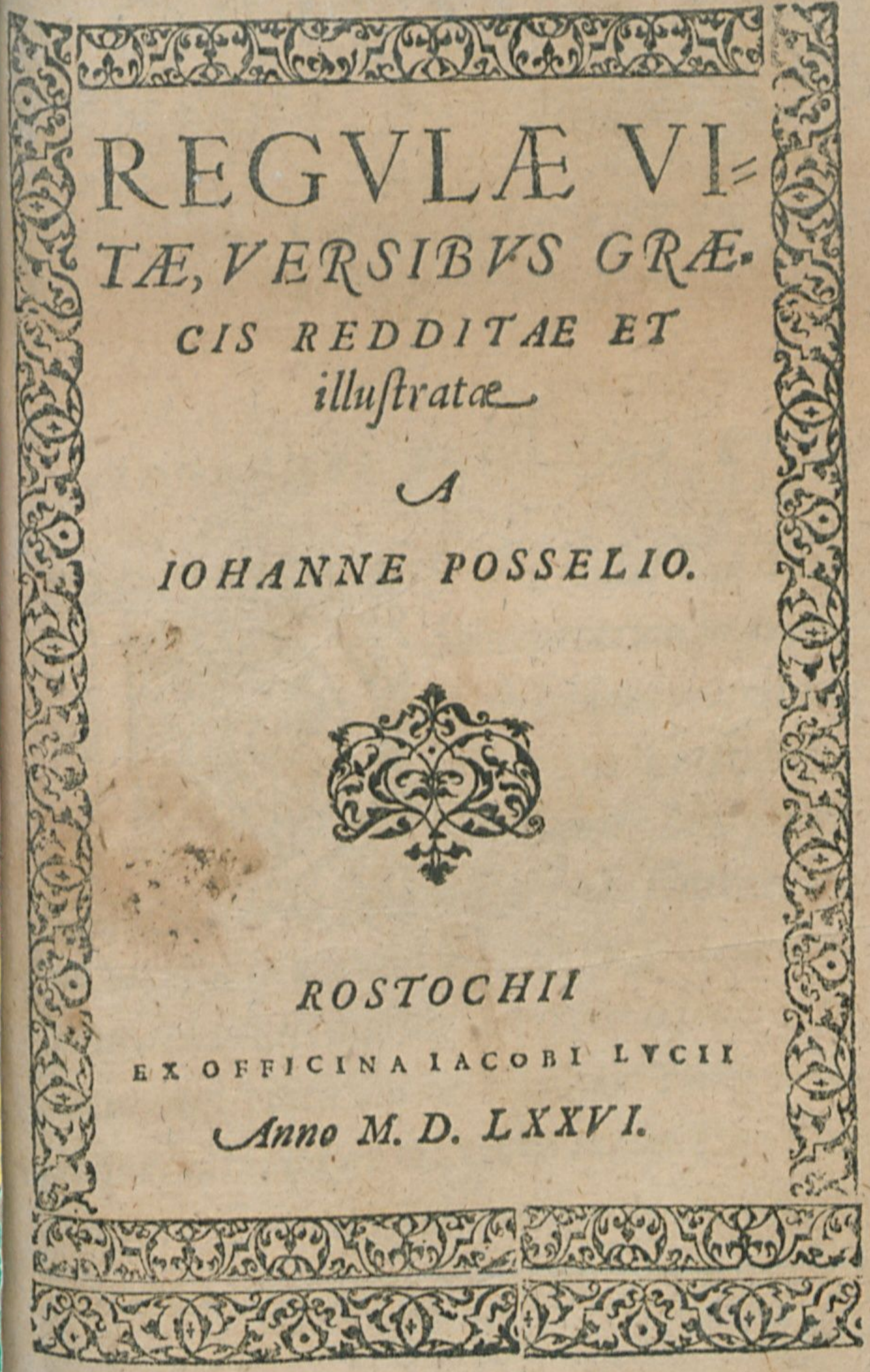
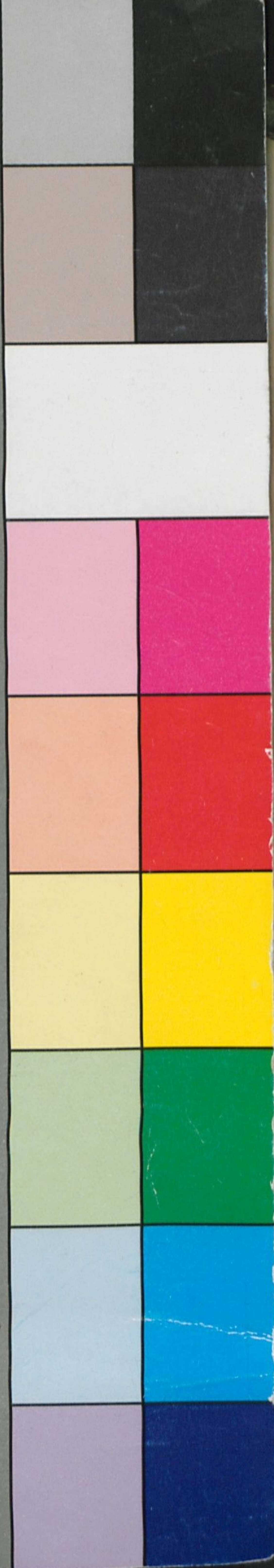

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

REGVLÆ VI-
TÆ, VERSIBVS GRÆ-
CIS REDDITÆ ET
illustratæ

A
IOHANNE POSSELIO.

ROSTOCHII
EX OFFICINA IACOBI LVCII
Anno M. D. LXXVI.